

ІСТОРІЯ ТА МАЙБУТНЄ ЗАМКОВОЇ ГОРИ

с.8

СЕРЕДА

4 січня 2023

№1 (1618)

ЗРОБИЛА КОТА ДЛЯ ЗІРКИ ІНТЕРНЕТУ

с.18

10⁰⁰ грн
1 блок

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

20MINUT.UA

«ВІРТЕ В ЗСУ, І ПЕРЕМОГА БУДЕ ЗА НАМИ» ВІЙСЬКОВІ ВІТАЮТЬ ВІННИЧАН

► Наші сміливі захисники та захисниці на фронті щодень борються за нашу свободу та незалежність, та показують незламність українського духу

► Маємо пишатися та дякувати військовим за відвагу. Вони ж захищають Україну, аби у Вінниці та в інших містах мирні люди були в безпеці, продовжували життя, тримали економіку, виховували дітей, волонтерили...

► Наші земляки-військові на прохання редакції RIA\20хвилин записали для вас вітання зі святами. А ми давайте подякуймо їм словом, а ще краще донатом

с.5

ЗНИКАЄ ОПАЛЕННЯ, КОЛИ НЕМА СВІТЛА

Мерзнуть у період планових відключень мешканці двох висоток на Келецькій. Зазвичай, тепло потрапляє до них завдяки помпам. Без електрики вони не працюють. Чи можна вирішити проблему?

с.9

ДОСІ ЛІКУЄТЬСЯ ПІСЛЯ РАКЕТНОГО ОБСТРІЛУ

Семирічний львів'янин потрапив під ракетний обстріл у Вінниці. У хлопчика близько 45% тіла були вкриті опіками... Сьогодні Роман разом із батьком Ярославом у Німеччині. Як справи у малого?

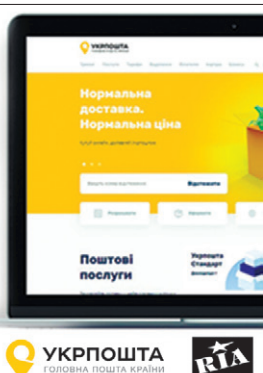
с.20

РЕКЛАМА

Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачує картою, за реквізитами або коштами «ЕПідтримка»*

peredplata.ukrposhta.ua

€ Підтримка
* Потрібна допомога? Дзвоніть 093 006 2232, розкажемо як оплатити картою "Е-Підтримка"

УКРПОШТА ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ RIA

ДОБРОБУД ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

ФІКСУЄМО ЦІНУ НА КВАРТИРИ до кінця Січня

М.Вінниця

073 051 07 07
098 051 07 07

22 000 грн/м²

www.dobrobud.net

ДУМКА

**ОТЕЦЬ ГРИГОРІЙ
 РОГАЦЬКИЙ**

НАСТОЯТЕЛЬ ХРАМУ ПОКРОВА
 ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ УГЦЦ

**Христос
 Рождається!**

Як важливе нам привітання ось це сьогодні, яке сповіщає, що Христос-Життя — Рождається, адже тепер щодня чуємо звістки про смерть. Як трепетно ми очікуємо Христа, що входить в історію світу, щоб його відродити, аби Життя знову було означене Досвітньою Зорею в темряві ночі беззаконня.

Як важливе Різдво Христове завжди, а особливо в час війни!

На фоні тривалих в Україні повітряних тривог, нестачі тепла і світла, ми більше зрозуміємо ситуацію Пресвятої Родини у так важливий час Різдва Христа, зрозуміємо цінність Життя. Бачимо, однак, що Сам Господь не відступає від здійснення Свого Задуму Спасіння і — народжується, і — приходить до нас у Христі. Тож, не відмовляймося і ми від тієї Радості, яка сьогодні приходить до нас; не відмовляймося і ми від чинення добра серед непростих обставин, — заради справедливої перемоги. Бог нам її подарує, бо наша перемога в цій війні настане силою не могутніх цього світу, а новонародженого Божого Дитяти. Несімо цю Радість засмученим і тим, що плачуть. Усім! Колядуймо, прославляймо Христа: нехай наша коляда зазвучить як Гімн Радості і Перемоги.

Використаймо тишу, щоб почути Бога, а темряву — щоб Його побачити; холод — щоб від Нього зігрітися. Нехай новонароджений Христос наповнить радістю засмучені серця, зміцнить наших захисників та всіх, хто сумлінно та відповідально співпрацює! Нехай обдарує світ і нашу Україну миром!

Дорогі в Христі брати і сестри, любі вінничани, прийміть найщиріші вітання зі світлим святом Різдва Христового!

Дякуємо Богові, нашим мужнім воїнам та всім, хто нам дає можливість жити і святкувати це Різдво: в молитві та праці.

Дякую вам за щедру служіння для нашого народу у цей непростий час війни. Бажаю Божого Благословіння!

У РАЗІ БЛЕКАУТУ ЗРОБЛЯТЬ ПУНКТИ ХАРЧУВАННЯ

Корисно знати ■ Якщо у Вінниці надовго зникне світло, у місті з'являться десятки локацій, де можна буде не лише зігрітися та зарядити телефон, але й безплатно отримати гарячу їжу. Ми дізналися, як працюватимуть Пункти харчування, на які послуги у них можна буде розраховувати, про які нюанси потрібно знати й де, власне, шукати такі місця

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095)1039671

З початком хололів по всій Україні почали діяти так звані Пункти незламності. Це приміщення або намети, де звичайні перехожі можуть перш за все зігрітися, а також випити гарячого чаю, зарядити телефони та скористатися послугами безплатного інтернету. Лише у нашій області таких Пунктів вже понад пів тисячі.

Якщо росія й надалі продовжуватиме знищувати об'єкти енергетичної інфраструктури України, може статися блекаут, себто повне зникнення електроенергії. Таке ми вже переживали після обстрілів 23 листопада. Щоправда, тоді для більшості українців блекаут тривав кілька годин. Ніхто не береться прогнозувати, скільки він може тривати у гіршому випадку, але думки зазвичай зводяться до часу від кількох днів до тижнів.

У разі затяжного блекауту можуть зникнути централізоване опалення, водо- та газопостачання, інтернет та зв'язок. Людям у квартирах банально ніде буде готувати їжу. Саме для таких випадків розроблений план розгортання так званих Пунктів харчування, зазвичай, на базі Пунктів незламності. Велика їх кількість діятиме у закладах освіти, передовсім школах.

Нещодавно міський голова Вінниці Сергій Моргунов розповів про те, що місто отримало обладнання для облаштування таких пунктів. Його нам передали як гуманітарну допомогу від міста-побратима Мюнстера (Німеччина). Мова про варильні поверхні (електро та газові), модулі для води: для теплового водопостачання та миття посуду. Незабаром Ві-

нниця отримає ще подібне обладнання, частину якого самостійно закупить за бюджетні кошти.

За словами очільниці міського департаменту освіти Оксани Яценко, у разі блекауту на базі освітніх закладів Вінниці розгорнуть 30 Пунктів харчування. Мова про школи, що мають укриття та потужні генератори. Наразі готові до роботи 18 таких пунктів. Найближчим часом доукомплектують ще 12.

ЯК ПРАЦЮВАТИМУТЬ ПУНКТИ ХАРЧУВАННЯ?

Від Пунктів незламності Пункти харчування відрізнятимуться хіба що наявністю гарячої їжі. Її у школах готуватимуть працівни-

Кількість Пунктів харчування у кожному з мікрорайонів міста залежатиме від кількості людей, які у них мешкають

ки підприємства, яке займається доставленням харчів до освітніх закладів Вінниці. Оксана Яценко каже, що можливості готувати собі їжу самостійно у вінничан не буде, адже обладнання у пунктах встановлене промислове, і ним потрібно вміти користуватися. Другою вагомою причиною для допуску у харчоблок є вимога до усіх кухарів проходити медкомісію.

— Все-таки я сподіваюся, що нам вдасться уникнути блекауту і не доведеться розгортати ці пункти, — говорить Оксана Яценко. — Однак, якщо це станеться, Пункти харчування працюватимуть у цілодобовому режимі, щоб люди могли там і зігрітися також. Графік приготування їжі складено,

Пункт гарячого харчування у Харкові. У випадку блекауту, понад сто таких можуть розгорнути й у нашому місті

меню — узгоджено, алгоритм роботи — відпрацьовано. Усі причетні знають, як діяти у разі блекауту.

Для того, аби нагодувати якомога більшу кількість людей, повноцінно поїсти вінничани та гості міста зможуть раз на день, випити чаю з печивом — кілька разів. Усі інші послуги, як ось підзарядка телефона, обігрів, питна вода — будуть доступні постійно.

БУДЕ ОBOB'ЯЗKOBA PEЄCTPAЦІЯ

Якщо люди тривалий час сидітимуть без комунальних послуг, попит на Пункти обігріву та харчування суттєво зросте. Вишикуються довжелезні черги з охочих поїсти. У департаменті освіти наразі вивчають питання про пріоритетність категорій населення, яким їжа надаватиметься першочергово.

— Думаю, що такими пунктами

насамперед мають скористатися літні люди, люди з інвалідністю, мами з маленькими дітьми. Для останніх у кожному пункті облаштована кімната матері та дитини, з пелюшками, харчуванням та усім іншим, — продовжує Оксана Яценко.

Очільниця департаменту освіти також говорить, що кількість Пунктів харчування у тому чи іншому мікрорайоні міста залежатиме від кількості людей, які там мешкають. До прикладу, на Вишеньці їх буде більше, ніж на Старому Місті.

Крім того, усіх людей, які харчуватимуться, будуть реєструвати, аби розраховувати приблизну кількість порцій. Також усі, хто приходить до Пунктів незламності, мають мати при собі документ, що засвідчує особу. Їхні дані вноситимуть у журнал реєстрації відвідувачів.

Загалом понад 100 пунктів

Наразі з бюджету Вінницької МТГ для названих пунктів закупили потужні генератори, повербанки, термопоти, подовжувачі, зроблено запас їжі та води. З німецького міста-побратима додатково отримали аптечки, розкладачки, ліхтарики, радіостанції, вогнегасники, подушки, біотуалети тощо. Загалом у Вінниці може одночасно діяти понад сто Пунктів незламності/харчування. До шкіл можуть приєднатися садочки, заклади культури, спортивні заклади, свідомі підприємці, торгові центри, намети на вулицях, що

в них працює ДСНС та Муніципальна варта тощо. У разі настання блекауту, міська влада та служби додатково поширюватимуть інформацію про розташування усіх наявних пунктів. Крім того, вже зараз у різних кутках Вінниці можна бачити самі Пункти незламності та вказівники, що до них ведуть. Також у темну пору доби містяни зможуть побачити такі пункти на великій відстані, оскільки для привернення уваги, на вікнах встановлюватимуть увімкнені ліхтари.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Яких змін ви очікуєте у Вінниці у 2023 році?

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

ОКСАНА ПОЛШУК
 — Хочеться оперативного інформування від підприємств критичної інфраструктури. І квітві навесні хочеться більше бачити у Вінниці.

ЮЛІЯ МЕЛЬНИК
 — Очікую на відбудову Будинку офіцерів. Ще варто облаштувати Меморіал слави загиблим під час війни, щоб можна було їх шанувати.

ДАР'Я ГОЦ
 — Хочу, щоб завершилась реконструкція «Хіміка», і щоб більше уваги приділяли створенню місць для відпочинку, таких, як парки чи сквери.

НАЗАР БАЛУК
 — Не вистачає паркувальних місць і нормальних тротуарів у дворах. Також, щоб орендодавці та ріелтори не наживалися на переселенцях.

АЛБІНА КУРБАНОВА
 — Хочеться, щоб комунальники вночі ремонтували дороги, замінювали вуличне освітлення, копали траншеї. Вдень цим створюють затори.

ЯКІ ЗМІНИ ПРИНЕСЕ 2023 РІК ДЛЯ НАШИХ ГАМАНЦІВ?

Новації ■ У цьому році мінімальна зарплата не зростатиме, але пенсії в березні усе одно проіндексують. Для аграріїв з'явиться новий податок, а вінничани, що перебувають у складних життєвих обставинах, отримуватимуть виплати з бюджету громади. Також розповідаємо про субсидії, тарифи та безкоштовні лампи для вінничан

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Мінімальна пенсія з 1 грудня зросла на 66 гривень до 2 тисяч 93 гривні, максимальна — на 660 грн до 20 тисяч 930 гривень. Індексція пенсій у 2023 році планується, запевнила міністр соціальної політики Оксана Жолнович. За словами її заступника Віталія Музиченка, березнева індексція становитиме 5,4%.

Нарахування і виплата субсидій тепер відбувається через Пенсійний фонд. За словами Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала, це рішення ухвалили для підвищення ефективності нарахування субсидій.

В уряді запевнили, що українцям, які вже отримували субсидії, призначать їх автоматично. Очікується, що середній розмір допомоги на сплату комуналки становитиме близько 1800 гривень на місяць.

МІНІМАЛЬНА ЗАРПЛАТА І ПОДАТКИ

Розмір «мінімалки» у 2023 році залишається без змін: 6 тисяч 700 гривень. Від цього показника розраховують податки для фізосіб-підприємців.

З 1 січня діють такі річні ліміти доходу: перша група — 1 мільйон 118 тисяч 900 гривень (167 мінімалок), друга група — 5 мільйонів 587 тисяч 800 гривень (834 мінімалки), третя група (3% та 5%) — 7 мільйонів 818 тисяч 900 гривень (1 тисяча 167 мінімальних зарплат). Дотримуватися цих лімітів важливо, адже при перевищенні їх ФОПів переводять на загальну систему з більшими податками.

На час дії воєнного стану діє пільгова ставка 2% (для ФОПів-неплатників ПДВ), але Верховна Рада обговорює скасування цієї пільги з середини 2023 року. Крім того, поки діє воєнний стан, є можливість добровільної сплати єдиного податку для першої та другої груп з 1 квітня 2022 року до кінця дії воєнного стану і єди-

ного соцвнеску за себе з 1 березня 2022 року до кінця воєнного стану та рік після його закінчення.

СОЦВИПЛАТИ ВІД ГРОМАДИ

У Вінниці, в межах ініціативи «Вінничани важливі», будуть виплати матеріальної допомоги. Антикризисову програму ухвалили депутати міськради на сесії міськради 23 грудня 2022 року.

Так, щокварталу по 500 гривень будуть виплачувати людям, що перебувають у складних життєвих обставинах. Орієнтовна кількість отримувачів допомоги — 21 тисяча 862 людини.

Серед них: непрацюючі пенсіонери, у яких розмір пенсій не перевищує 2300 гривень; непрацюючі люди, які отримують соціальну допомогу від держави, бо не мають права на пенсію та люди з інвалідністю; непрацюючі люди, які є одержувачами державної соціальної допомоги через інвалідність з дитинства та діти з інвалідністю.

Також серед отримувачів допомоги у сумі 500 гривень з бюджету громади є люди, що здійснюють догляд за тяжкохворою дитиною і є отримувачами відповідної держдопомоги та люди, що отримують щомісячну допомогу по догляду за людиною з інвалідністю 1 чи 2 групи внаслідок психічного розладу.

Крім того, орієнтовно 368 людей щомісячно будуть отримувати компенсацію за надання соціальних послуг та догляду за людьми, які є членами їх сімей та вони пов'язані спільним побутом. Середній розмір компенсації — 2 тисячі 430 гривень на місяць.

Такі виплати отримуватимуть люди, що надають соціальні послуги та догляд за: громадянами похилого віку, людьми та дітьми з інвалідністю, людьми, що через хворобу не можуть самостійно обслуговувати свої буденні потреби.

Окремо передбачена компенсація людям, що пройшли підготовку з основ догляду, але вони надають соціальні послуги без підприємницької діяльності. Таких, за попередніми розрахунками, є 250 людей. Середній розмір ви-

ЩО ЗМІНИЛОСЯ З 1 СІЧНЯ

- 2093 грн** мінімальна пенсія
- 20930 грн** максимальна пенсія
- 5,4%** розмір індексції пенсій у березні
- 500 грн** щоквартальної допомоги зможуть отримати люди, які в складних життєвих обставинах у Вінниці

7,96 грн ціна газу за м³ для населення

1,44 грн ціна за кіловат електрики за обсяг до 250 кВт-год на місяць

1,68 грн ціна за кіловат електрики за обсяг понад 250 кВт-год на місяць

П'ять старих ламп розжарювання можна буде замінити в «Укрпошті» на п'ять енергоощадних LED-ламп

плат для них — 4670 гривень на місяць.

Вони можуть отримувати виплати за догляд за людьми похилого віку, за людьми з інвалідністю, за невиліковно хворими, а також хворими, що потребують тривалого лікування.

А також компенсацію нарахують

Щонайменше до весни тарифи на газ і електрику залишаються без змін. Решта цін на комунальні послуги також не змінюються

за догляд за дітьми з інвалідністю та за дітьми, яким не встановлено інвалідність, але вони мають важкі хвороби (цукровий діабет 1 типу, захворювання нирок четвертого ступеня та інших захворювань дітей, які вказані в урядовій постанові від 27 грудня 2018 року № 1161).

У рамках Антикризисової програми є також надання допомоги на поховання осіб, загиблих (померлих) унаслідок військової агресії російської федерації проти України. Її розмір 20 тисяч гривень на одне поховання.

Та ще в програмі є пункт, який передбачає надання матеріальної та гуманітарної допомоги за спри-

яння Швейцарського бюро співробітництва, у частині організації забезпечення харчами та недоповідними товарами переселенців, малозабезпечених та соціально вразливих категорій.

НОВІ ПОДАТКИ ДЛЯ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ

У Вінницькій міській громаді є 10 тисяч гектарів сільгоспземель, з яких 9,2 тисячі — орні землі. Тож землевласники, як і в решті українських областей, з нового року отримали новий податок, запроваджений урядовцями — мінімальне податкове зобов'язання щодо земельної ділянки (далі — МПЗ).

Мета цього, як пояснили в уряді, зменшити втрати бюджету через ухилення від оподаткування шляхом детінізації аграрної діяльності. МПЗ необхідно сплатити за користування або володіння земельною ділянкою. У 2023 році мінімальне зобов'язання сплачуватиметься за 2022 рік.

Приклад, як це працюватиме: фермер продає врожай, вирощений на ділянці площею 3 гектари. Раніше з отриманого доходу людина сплачувала 18% податку на доходи фізосіб, 1,5% військового збору, плюс плату за землю (за ставкою, яку встановила місцева влада). А якщо фермер зареєстрований, як ФОП, то ще мав сплатити єдиний податок.

З 1 січня, якщо сума всіх сплачених податків буде меншою за визначене податковою службою МПЗ, йому доведеться доплатити державі різницю. Розмір нового податку для фізосіб визначатиме податкова і надсилатиме повідомлення про необхідність доплатити. Юридичні особи займатимуться цим самостійно.

Є кілька категорій земель, на які мінімальне податкове зобов'язання не встановлюється і не підлягає сплаті. Це приватизо-

вані ділянки дачних та садівничих кооперативів; землі запасу; ділянки фізосіб на праві власності чи користування в межах населених пунктів; ділянки, які зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Від сплати МПЗ за 2022–2023 роки звільнили також ділянки на територіях, де йшли або йдуть бої; ділянки, засмічені вибухонебезпечними предметами або на яких розміщені фортифікаційні споруди, а також ділянки на тимчасово окупованих територіях.

Як пояснював експерт Держгеокадастру Денис Башлик, для власників, які здають землю в оренду «білому» бізнесу, та власників городів нічого не зміниться. За його словами, люди, які здають землю в оренду неофіційно, отримають платіжки з МПЗ. За них заплатити орендар, який оформить офіційну оренду.

ТАРИФИ

У Кабміні заявили, що цієї зими тарифи на комунальні послуги не будуть змінювати. До 1 травня 2023 року діє фіксована ціна на газ 7,96 гривні за кубометр. А також 7,4 гривні за кубометр для виробників тепла. Відтак, на думку урядовців, незмінна ціна на газ дасть змогу місцевій владі не підвищувати тарифи на тепло і гаряче водопостачання.

Зафіксована на зиму ціна й за електроенергію: за постановою уряду № 483 від 3 червня 2020 року, ціна на електроенергію для побутових споживачів становитиме 1,44 гривні за кВт-год за споживання до 250 кВт-год на місяць та 1,68 грн за кВт-год — понад 250 кВт-год.

Решта комунальних тарифів — холодна вода, каналізація, вивіз сміття тощо — також поки залишаються без змін для вінничан.

Як замінити лампи розжарювання на LED-лампи

Через ракетний терор росії Україна потребує допомоги для подолання дефіциту в енергосистемі. Одним із проєктів Єврокомісії стало фінансування закупівлі 30 млн світлодіодних ламп.

«Це може здатися комусь не таким істотним, але 50 мільйонів LED-ламп дадуть змогу зберегти близько 1 ГВт електрики. Вра-

ховуючи, що середній дефіцит нашої енергосистеми — близько 2,5 ГВт, цей проєкт також міг би суттєво допомогти», — наголосив Президент України Володимир Зеленський.

В уряді оголосили, що з 1 січня 2023 року українці зможуть безкоштовно поміняти старі лампи розжарювання на LED-лампи.

Для цього люди віком від 18 років зможуть подати заяву на участь у програмі через відділення «Укрпошти» або залишити заявку в «Дії». А потім прийти до обраного ними поштового відділення, щоб здійснити обмін старих ламп на нові, енергоощадні. Одна людина зможе замінити п'ять лампочок.

СТРІЛЯНИНА, ЗАБУДОВИ, ВІДКАТИ... ЗІБРАЛИ МІСЦЕВІ СКАНДАЛИ 2022-ГО

Запам'яталося ■ Велика кількість найбільш обговорюваних серед вінничан подій року, пов'язані з повномасштабним вторгненням росії в Україну. Про хронологію великої війни ви можете прочитати на 6–7 сторінках. У цій публікації ми зібрали інші резонансні випадки, хоча, без військової тематики не обійшлося й тут

СТРІЛЯНИНА В «АУРІ»

Першою резонансною подією 2022-го стала стрілянина у ресторані «Аура». Тоді озброєний молодик Володимир Ришко, який був нападником, почав безпричинно словесно ображати інших відвідувачів закладу. Згодом він розпочав їх бити. Зрештою зловмисник дістав травматичний пістолет і почав стріляти в присутніх. Після цього Ришко з двома знайомими зачинилися у кабінці вбиральні. Затримувати нападників приїхали спецпризначенці «КОРДУ». Слідчі розпочали кримінальне провадження за частиною 4 статті 296 ККУ (хуліганство). Докладніше за посиланням <https://bit.ly/3CanUSj>

ВІДКАТИ ОЧІЛЬНИКА ВОВА

Керівник благодійного фонду «Повернись живим» Тарас Чмут звинуватив очільника вінницької ОВА Сергія Борзова та його колегу з Дніпра у вимаганні відкатів за надання листів щодо пропуску гуманітарної допомоги через митницю. З відповіддю Борзов не забарився. Він записав відеозвернення, в якому розповів, що поспілкувався телефоном із Чмutom і додав: «Вантажі йдуть чітко до тих, хто їх має отримати. І не можна забрати 10–20 чи 30% вантажу, який йде, наприклад, у військову частину». Докладніше <https://bit.ly/3jnLfcD>

ЗАБУДОВА БРИГАНТИНИ

У січні план перебудови півострова біля Київського мосту винесли на громадські обговорення. Згідно з планом його забудови, має з'явитися великий торговельно-розважальний центр на 60 тисяч квадратних метрів, з підземним паркінгом та кінотеатром, спорткомплекс «Льодова арена», басейни, оновлений пляж, кав'ярні, офісні приміщення, причали та навіть переправа для поромів. Чи побудують усе перелічене і коли це буде, наразі невідомо. Докладніше <https://bit.ly/3hQ6vNS>

79-ТА МИКОЛАЇВСЬКА ОДШБ

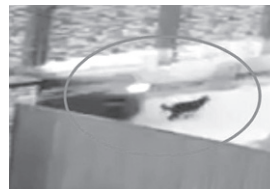
Військові, які служили у 2-му батальйоні 79-ї Миколаївської окремої десантно-штурмової бригади, опублікували відеозвернення, у якому просили їм допомоги з розгосом інформації. Вони розповіли, що їм вдалося вижити, вийшовши з котла поблизу селища Ямпіль Донецької області. Казали, що командування, де, за їх підозрами, є зрадник, кинуло їх на вірну загибель: офіцери нібито втекли на автівках, наказавши з автоматами тримати бій проти танків і авіації. Справою займалася військова прокуратура. Докладніше <https://bit.ly/3FTXOUK>

ДРИФТЕР ІЗ МОЛДОВИ

Містян обурило водій «Форда», який влаштував дрифт у центрі міста, а коли справа стала резонансною, він замість вибачень лише насміхався. Водієм виявився громадянин Молдови Іван Гарашков, який, як спочатку повідомлялось, був у розшуку Інтерполу. Коли до зухвало молодика серед ночі прийшла поліція, він почав плакати і викладати відео з вибаченнями в Інстаграм. Та це не допомогло. Дрифтера помістили до ізолятора на 40 діб, а згодом на нього мала очікувати екстрадиція. Пізніше виявилось, що Гарашков фігурує у чималій кількості справ, пов'язаних переважно з порушенням ПДР. Докладніше <https://bit.ly/3jripZq>

НАВМИСНО ЗБИВ ТВАРИНУ

Вінницький забудовник і співзасновник Товариства «БМУ-6» Сергій Поліщук навмисно переїхав на своєму позашляховику собаку, яка спала посеред вулиці. У чаті мешканців свого котеджного містечка він написав: «Прошу вибачення, що підняв трошки велику пилюку і зробив дискомфорт для сусідів, надіюсь мене зрозумієте», а у розмові із нашою журналісткою удав, що взагалі нічого не знає про ситуацію. Наразі у цій справі порушене кримінальне провадження. Докладніше <https://bit.ly/3WMeEFf>

ДЕМОНТАЖ ПАМ'ЯТНИКІВ

Іншою складовою деколонізації став демонтаж кількох пам'ятників: письменнику Максиму Горькому у Центральному парку та радянської композиції з трьох військових на Європейській площі. Наразі демонтовані скульптури зберігаються в Історико-меморіальному комплексі пам'яті жертв нацизму. Більшість містян позитивно сприйняли такі зміни. Докладніше <https://bit.ly/3WtOZIt>

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛОГОВОГО №2

Понад двісті працівників пологового будинку бояться залишитися без звичної роботи через його приєднання до іншої медустанови. Останні два місяці медики сидять без зарплат, обурюються пропозиціям майбутнього працевлаштування та припускають, що на місці їхнього пологового незабаром може з'явитися чергова приватна клініка, а не хоспіс, як було заявлено міською радою. Докладніше <https://bit.ly/3IcuQ5r>

БІЙКА НА ПОХОРОНІ ВІЙСЬКОВОГО

Подія сталася у липні у селі Яланець Томашпільської громади. Під час похорону українського захисника, священник УПЦ мп накинувся на священника Православної церкви України (ПЦУ). Він почав бити його хрестом. Причиною невірної поведінки стала промова отця ПЦУ, у якій він сказав, що путін розв'язав війну в Україні під закликом захисту вірян московського патріархату. Також священник автокефальної церкви закликав присутніх відмовитися від конфесії, яка має спільність із рф. У підсумку священнослужитель ПЦУ отримав легкі тілесні ушкодження. Докладніше <https://bit.ly/3jB9zbd>

ТЦ ЗАМІСТЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО РИНКУ

Восени стало відомо, що перед Центральним ринком побудують торговельний центр, висотою у чотири поверхи та з підземним паркінгом. Проти новобуду висловилися підприємці з ринку: проводили протест, зверталися за допомогою до нардепів та правоохоронців. Наразі прокурори судяться з Вінницькою міськрадою, щоб скасувати продаж землі під будівництво ТЦ та повернути ділянки у власність громади. Докладніше <https://bit.ly/3WwlvTG>

ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ВУЛИЦЬ

Навесні у Вінниці активно взялися за процес деколонізації і запланували перейменувати близько 200 топонімів, більшість з яких пов'язані з росією та її культурою. Не всі містяни сприйняли схвально таку ініціативу. Зокрема дискусії виникли на тлі перейменувань вулиць московської на Маріупольську, Олександра Пушкіна на Григорія Сковороди та Льва Толстого на Степана Бендери. У підсумку усі ці вулиці отримали нові назви. Докладніше <https://bit.ly/3jrpj90E>

РЕКОНСТРУКЦІЯ БАТОЗЬКОЇ

Ремонт цієї жвавої вулиці мали закінчити всередині 2022-го, однак через повномасштабне вторгнення усі роботи вже пів року як на паузі. Нещодавно обласна прокуратура поставила під сумнів законність фінансування робіт із реконструкції вулиці. У слідчих з'явилися запитання і щодо дій генпідприємця, через якого ця вулиця наразі є розбитою і перекритою для транспорту. Тож прокурори подали в суд на мерію. Натомість у Вінницькій міськраді заявили, що в позивача немає обґрунтованих доказів зловживань і що знайдені «порушення» спростовуються положеннями чинного законодавства України. Докладніше <https://bit.ly/3WsrOyf>

ПІДОЗРА МИТРОПОЛИТУ УПЦ МП

СБУ повідомила про підозру митрополиту Тульчинському і Брацлавському УПЦ мсковського патріархату Іонафану. Очільник поліції області Іван Іщенко розповідає, що знайшли у священника: «Друковані матеріали зі зверненням путіна та російського патріарха до громадян України, визнання квазіреспублік «лнр» та «днр». Докладніше <https://bit.ly/3l8esmu>

НЕСПРАВЖНІЙ ДИВЕРСАНТ

У перші дні війни, коли інфопростір був перенасичений дезінформацією, одним із найбільших страхів містян були диверсанти. До поліції щодня надходило безліч викликів від вінничан, які підозрювали у роботі на ворога перехожих, сусідів, знайомих тощо. Одним із тих, кого у цьому запідозрили, став переселенець з Маріуполя Ігор Гнатієнко. Під час обшуку в нього виявили недійсне журналістське посвідчення, посвідчення працівника держпідприємства та фото з проросійськими політиками, зокрема, віктором медведчуком. Самого чоловіка вдома не застали, тому оголосили в розшук. Дізнавшись про це, Ігор самостійно звернувся до СБУ, адже ніяким диверсантом він не був. З перших днів війни чоловік служив у лавах Вінницької ТрО. Докладніше <https://bit.ly/3l7nGzl>

«ГОЛОВНЕ — ВІРТЕ В ЗСУ, І ПЕРЕМОГА БУДЕ ЗА НАМИ»

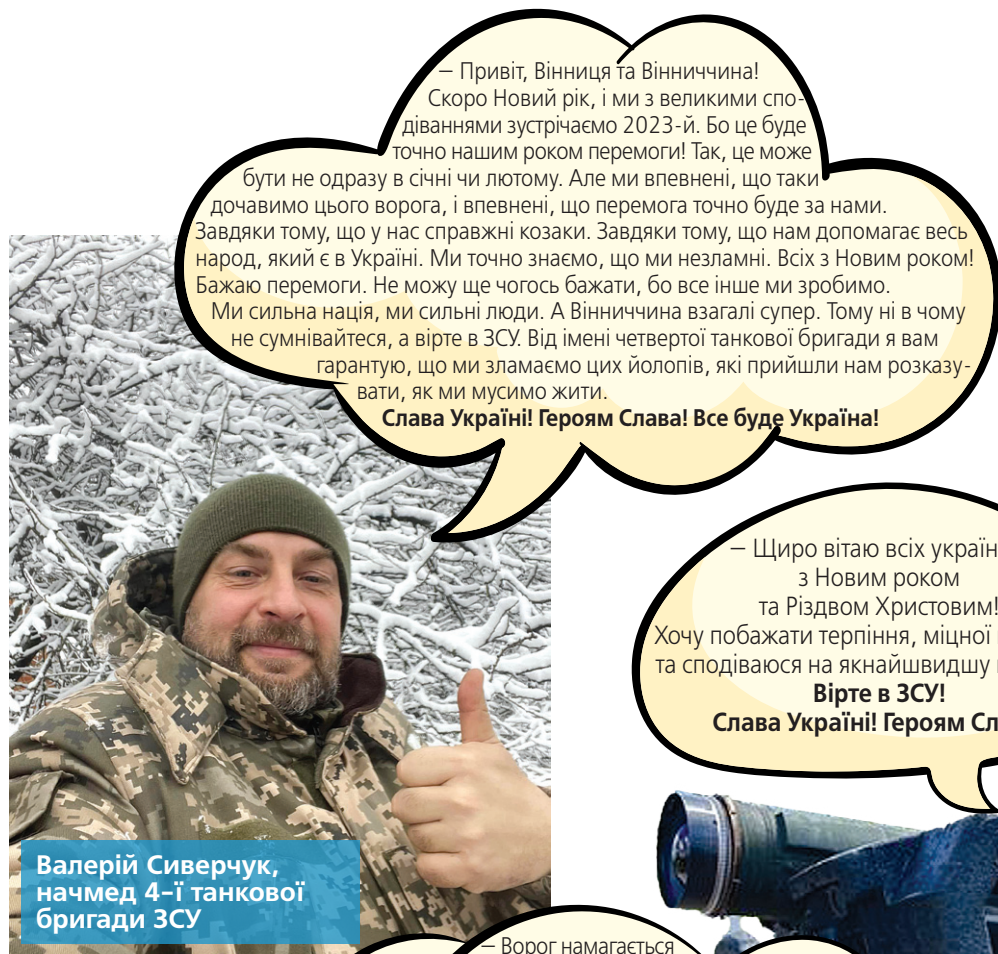
■ Редакція RIA/20minut.ua підготувала для вас новорічні відеопривітання від наших військових — найсміливіших людей на планеті, які захищають нас, рідну землю та борються за щасливе майбутнє кожного українця та українки

НАТАЛІЯ КОРПАН, ЮЛІЯ МЕЛЬНИК, ЛАРИСА ОЛІЙНИК,
ВІКТОР СКРИПНИК, RIA, (097)1448132

Наші сміливі захисники та захисниці на фронті щодень борються за нашу свободу та незалежність, вони відстоюють правду та показують незламність українського духу. У новорічні та різдвяні свята ми маємо пишати та дякувати нашим військовим за відвагу.

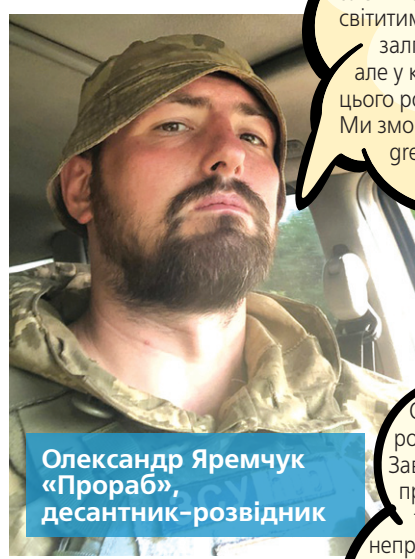
Військовослужбовці захищають Україну, аби у Вінниці та в інших містах країни мирні люди були в безпеці. Аби ми продовжували життя, тримали економіку, виховували дітей, волонтерили...

Наші земляки-військові на прохання редакції RIA/20хвилин записали для вас відеопривітання з прийдешніми святами. А ми — давайте подякуємо їм словом, а ще краще донатом.

— Привіт, Вінниця та Вінниччина! Скоро Новий рік, і ми з великими сподіваннями зустрічаємо 2023-й. Бо це буде точно нашим роком перемоги! Так, це може бути не одразу в січні чи лютому. Але ми впевнені, що таки дочаємо цього ворога, і впевнені, що перемога точно буде за нами. Завдяки тому, що у нас справжні козаки. Завдяки тому, що нам допомагає весь народ, який є в Україні. Ми точно знаємо, що ми незламні. Всіх з Новим роком! Бажаю перемоги. Не можу ще чогось бажати, бо все інше ми зробимо. Ми сильна нація, ми сильні люди. А Вінниччина взагалі супер. Тому ні в чому не сумнівайтесь, а вірте в ЗСУ. Від імені четвертої танкової бригади я вам гарантую, що ми зламаємо цих йолопів, які прийшли нам розказувати, як ми мусимо жити.
Слава Україні! Героям Слава! Все буде Україна!

Валерій Сиверчук, начмед 4-ї танкової бригади ЗСУ

— Ворог намагається занурити нас у пітьму, але ми запалимо святкові гірлянди. Може, вони світлитимуть від павербанків, а, можливо, це будуть залпи гармат. Ми вечерятимемо при свічках, але у колі друзів, побратимів та рідних. Українцям цього року насправді є що святкувати. Ми змогли відстояти нашу країну. Ukraine is the capital of great people. А русні п*зда.
Святкуймо, друзі!

Олександр Яремчук «Прораб», десантник-розвідник

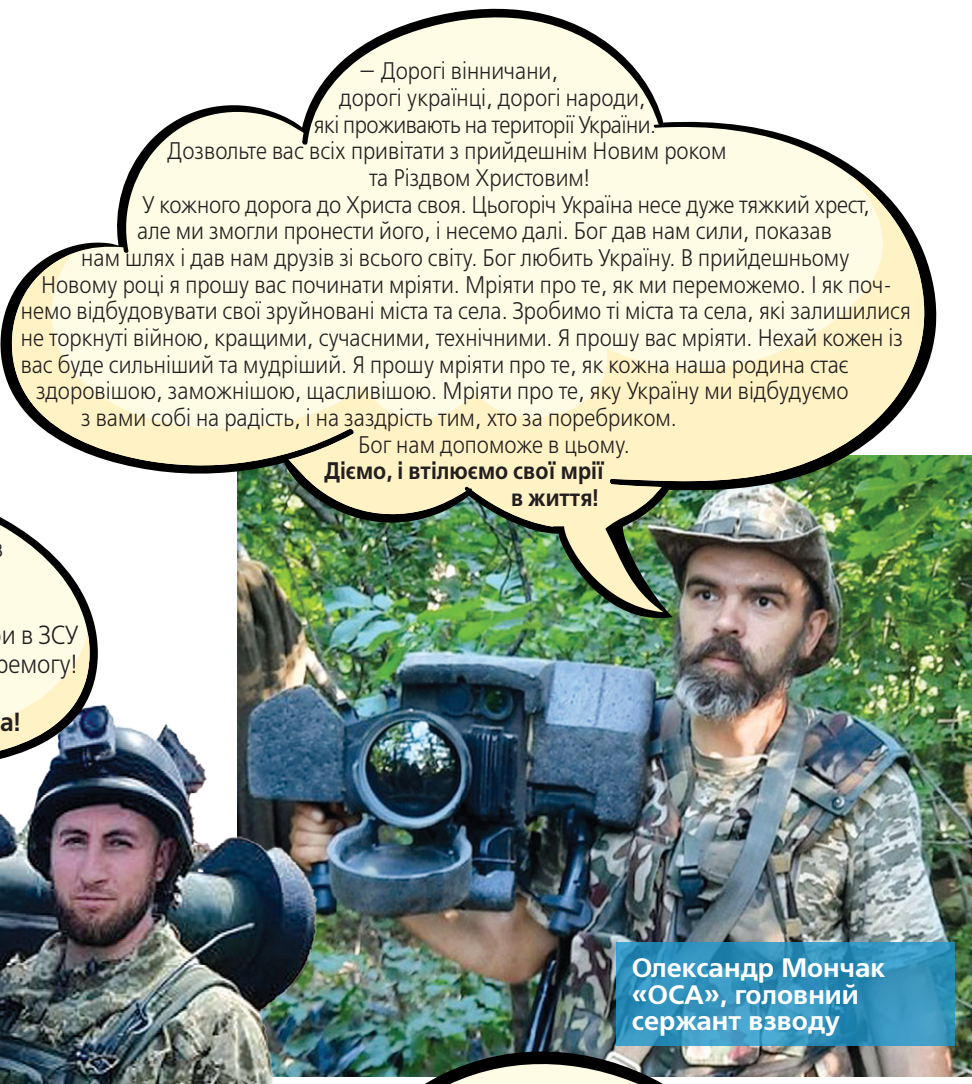
— Цей рік був для нас непростий. Однак повномасштабне вторгнення росії нас всіх згуртувало та дало нам сили. Завдяки Збройним силам України ми потроху просуваємося та відвоюємо наші українські території. Наступний 2023 рік буде для нас непростий теж, адже у нас попереду ще безліч справ та роботи. Головне вірте в ЗСУ. Хочу привітати вас з прийдешнім Новим роком та Різдвом Христовим. Бажаю, аби в кожній домівці настав мир.
Нехай над усією Україною буде мирне небо!

Юрій Охримчук, військовий ЗСУ

Олександр Петлінський «Айдар», гранатометник

ДИВІТЬСЯ ВІДЕО НА 20MINUT.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Мас бути встановлена програма QR Reader з Андройд-маркета або аналогічна)

— Дорогі вінничани, дорогі українці, дорогі народи, які проживають на території України. Дозвольте вас всіх привітати з прийдешнім Новим роком та Різдвом Христовим! У кожного дорога до Христа своя. Цьогоріч Україна несе дуже тяжкий хрест, але ми змогли пронести його, і несемо далі. Бог дав нам сили, показав нам шлях і дав нам друзів зі всього світу. Бог любить Україну. В прийдешньому Новому році я прошу вас починати мріяти. Мріяти про те, як ми переможемо. І як почнемо відбудовувати свої зруйновані міста та села. Зробимо ті міста та села, які залишилися не торкнуті війною, кращими, сучасними, технічними. Я прошу вас мріяти. Нехай кожен із вас буде сильніший та мудріший. Я прошу мріяти про те, як кожна наша родина стає здоровішою, заможнішою, щасливішою. Мріяти про те, яку Україну ми відбудуємо з вами собі на радість, і на заздрість тим, хто за поребриком. Бог нам допоможе в цьому.
Діємо, і втілюємо свої мрії в життя!

Олександр Мончак «ОСА», головний сержант взводу

— Зовсім скоро прийде до нас Новий рік. Цей рік був дуже важкий для багатьох людей, було багато дуже негативних речей, які так чи інакше вплинули на життя кожного українця. Ви прекрасно знаєте та розумієте, про що я говорю. Але й є багато дуже крутих та гарних речей, наприклад, об'єднання нації. Це величезна енергія, яку ми відчуваємо, знаходячись на фронті. Якби не було цієї підтримки, то нам би було набагато складніше. Наша армія не мала б такої моральної переваги. Дякую вам за це! Я бажаю, щоб ми цю енергію зберегли і помножили. Це дуже важливо. Коли хлопці придуть з фронту, то загострене відчуття справедливості буде їх спонукати змінювати цю країну. Дуже важливо, щоб підтримка народу залишилася.
Все буде Україна!

Федір Мельник «Шива», начмед

Перші години, після влучання російських ракет по площі Перемоги. Внаслідок теракту 14 липня загинуло 28 людей, 89 — госпіталізували до лікарень

ПОНАД 300 ДНІВ СТІЙКОСТІ І НЕЗЛА

Хронологія великої війни ■ Вранці

24 лютого усі українці дізналися про початок повномасштабного вторгнення. Далі хронологія подій у кожному регіоні була своєю. Ми зібрали усі ключові події цієї війни, що стосувалися Вінниці та Вінницької області, включно з рішеннями влади, обстрілами наших територій, затриманнями ворогів, нагородженням Героїв, прощанням з Героями, початком перебоїв з електропостачанням та першим у нашій історії блекаутом

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095)1039671

Один з останніх матеріалів на нашому сайті напередодні початку великої війни, був про воєнний стан в Україні. Усі ми жили тоді в передчутті чогось жахливого, але до кінця відмовлялися вірити в те, що ось-ось почнеться.

У тій публікації наводиться цитата секретаря РНБО Олексія Данілова: «У разі потреби воєнний стан буде запроваджено миттєво. Наразі такого рішення немає, але ми готові до будь-яких речей»...

24 лютого
 І ось ранком наступного дня росія розв'язує повномасштабну війну. Зі зверненням до нації виступає Президент України Володимир Зеленський: «Вранці путін оголосив про ведення спеціальної військової операції на Донбасі. росія здійснила удари по нашій військовій інфраструктурі та наших прикордонниках. У багатьох містах України було чути вибухи. Ми вводимо воєнний стан по всій території України».

Згодом до вінничан звертаються міський голова Сергій Моргунов та очільник облдержадміністрації Сергій Борзов. Обидвоє закликають до зберігання спокою, обіцяють регулярно інформувати про усі важливі події.

Тим же ранком вінничани у різних куточках області чують вибухи. З'являється інформація про ракетні удари по військових частинах та арсеналах у Бохониках, Тульчині, Калинівці. З останньої починається часткова евакуація населення.

З'являються повідомлення про

комплектування тероборони. Готових захищати Вінницьку область просять з'явитися на точці збору якомога швидше. Із собою радять мати документи та змінну білизну.

Керівництво міста та області організує перший брифінг по ситуації. Розповідають про поранених та загинлих цивільних та військових. Про переведення лікарень на посилений режим роботи. Про можливі перебої зі зв'язком. Просять без нагальної необхідності не покидати домівок.

Тим часом у місті помітна паніка. Сотні людей вишиковуються перед банкоматами, в супермаркетах, аптеках, на АЗС. Вокзали переповнені охочими виїхати.

Чимало вінничан ще не розрізняють сигналів тривоги: довгого про початок і короткого про кінець. У деяких населених пунктах області сигнал тривоги замінюють церковним дзвоном. Люди вперше спускаються в різного роду укриття: підвали, цокольні поверхи, «бомбосховища».

Вечері 24 лютого вінничани дізнаються про запровадження комендантської години. Під охорону беруть всі об'єкти критичної інфраструктури. Вулиці під пильним наглядом військових, ТрО та правоохоронців.

Вночі ми дізнаємося про підписання Президентом указу про загальну мобілізацію. Очільники різних відомств закликають українців ставати до зброї. Тоді ж чоловікам до 60 років забороняють виїжджати за кордон.

25 лютого
 Ранком у Вінниці відкривають чотири перших пункти для переселенців. Так наше місто починає перетворюватися на транзитний хаб для людей із постраждалих

регіонів.

Тоді ж росіяни обстрілюють військову частину у Калинівці. Міський голова розповів про трьох поранених військових, яких госпіталізували до Вінниці.

Містян починають попереджати про диверсантів, які видають себе за місцевих. У соцмережах з'являються світлини з так званими «мітками», які нібито допомагають ворогу коригувати свої цілі. Поліція закликає знищувати такі за першої ж нагоди. Згодом правоохоронці повідомляють про перших затриманих, які займалися розставлянням таких міток.

Починаються дискусії про світломаскування: потрібно воно чи ні. Проте більшість вінничан все ж дотримується рекомендацій й вимикає яскраве світло у темну пору доби. Голови деяких ОСББ примусово відключають живлення у квартирах мешканців, які ігнорують заборону.

У області створюють військову адміністрацію. Її очолює губернатор Сергій Борзов.

Наше місто швидко перетворилося на транзитний хаб для людей, які виїхали з постраждалих регіонів

Вінницькі ресторатори починають безплатно годувати військових, тероборонців та правоохоронців. Багато хто приймає охочих поїсти у своїх закладах, інші — розвозять гарячі обіди по місцях дислокації військових.

З'являється чимало неправдивої інформації, зокрема, про висадку російського десанту у Бохониках, спроби підірвати Київський міст у Вінниці, замінування переходу на ринку «Урожай» тощо. Українців закликають довіряти лише перевіреним джерелам інформації.

27 лютого

Повідомляють перші імена загинлих внаслідок повномасштабної війни вінничан: 18-річний Андрій Савченко з Бершаді, батько двох дітей з Літина Віктор Ільченко, 22-річний Дмитро Коваль із Глухівців.

Пересічні вінничани готуються давати відсіч ворогові, якщо той дістанеться міста. Багато хто робить коктейлі Молотова, які з легкої руки міського голови Львова незабаром називатимуть «Бандеросмузі». Свій майстер-клас з ви-

готовлення цього «напою» навіть провів експрем'єр-міністр України Володимир Гройсман.

На території всієї області заборонили продаж алкогольних напоїв. Відповідний наказ видав очільник ВОВА Сергій Борзов. Того ж таки дня він попередив, що вночі у місті проведуть спецоперацію: «Ми попереджаємо всіх. У комендантську годину буде проводитися спецоперація. Без перевірки документів. Це вже неможливо. Будуть стріляти».

28 лютого

На п'ятий день великої війни та героїчного спротиву сил оборони, оркестр Повітряних сил влаштував у Вінниці патріотичну акцію перед Будинком офіцерів. З автоматами за спинами та інструментами в руках, музиканти намагалися підбадьорити перехожих своєю грою.

Від 24 лютого перед центрами комплектування можна було помітити довжелезні черги охочих стати на захист України вінничан. Вже 28 лютого стало відомо, що бригада тероборони повністю укомплектована.

1 березня

В Україні запустили застосунок «Повітряна тривога».

3 березня

У Вінниці вже працюють десятки пунктів приймання переселенців із Києва, Херсону, Харкова тощо. Розгортаються волонтерські штаби, до міста прибувають перші вантажі з гуманітаркою. Чимало людей почали «варити» проти-танкові іжаки, робити шипи для зупинки колісної техніки, плести маскувальні сітки тощо.

Президент Володимир Зеленський підписав указ про присвоєння звання Героя України 15 захисникам України. Серед них — наш земляк, 23-річний командир взводу танків лейтенант Євген Пальченко.

6 березня

росіяни обстріляли аеропорт у Гавришівці. «Ракетний удар по Вінниці. Вісім ракет. Проти нашого міста. Нашої мирної, доброї Вінниці, яка ніколи не загрожувала росії. Жодним чином. Ракетний удар. Жорсткий, цинічний, повністю зруйнований аеропорт», — повідомив Володимир Зеленський. Згодом стало відомо, що загинули 6 цивільних і 4 військових.

15 березня

«На Вінничині зранку був ракетний обстріл. Ракета впала в поле. На щастя, ніхто не постраждав. Закликаю усіх: у кого є чим — пробуймо збивати. Летять

вони невисоко — майже завжди в один і той самий час», — сказав у своєму зверненні Серій Борзов. За його словами, ракету збили звычайним кулеметом.

16 березня

Вночі росіяни обстріляли Вінницьку телевежу. Через пошкодження деякий час не працювало ефірне мовлення. Без жертв.

18 березня

Речник Повітряних сил ЗСУ Юрій Ігнат закликав не ігнорувати сигнали про повітряну тривогу: «Адже наші ППО збивають тільки 10% ракет».

19 березня

Поліція почала просити вінничан не розбирати і не здавати на брукт запчастини та уламки збитих ракет.

В Україні заборонили використовувати відеореєстратори.

Українців просять не прив'язувати мародерів до стовпів, щоб не нести за це юридичну відповідальність.

20 березня

СБУ у Вінниці виявили німецьку журналістку, яка працювала на користь росії. Йшлося про працівницю московського бюро німецької телерадіокомпанії.

29 березня

У Вінницькій області заборонили відвідувати ліси. Таке рішення прийняв очільник ОВА Борзов для мінімізації лісових пожеж.

У Вінниці викрили ботоферму, яка працювала на користь росіян. «Штучно створені підконтрольні «боти» використовувалися зловмисниками в інтересах ворога для поширення неправдивої інформації, провокування панічних настроїв, а також поширення ворожих інформаційних нарративів задля дестабілізації суспільно-політичної обстановки в Україні», — повідомляли в СБУ.

На цей час в області понад 60 тисяч переселенців, релокувалося кілька великих підприємств із постраждалих регіонів. Місцевий бізнес поступово відновлює роботу, відкрито чимало закладів харчування. Люди менше реагують на сигнали повітряної тривоги.

6 квітня

Приліт ракети у Козятин. «Не обговорюємо злочин, не допомагаємо ворогу. Жертв немає. Все буде Україна», — написала керівниця міста Тетяна Єрмолаєва.

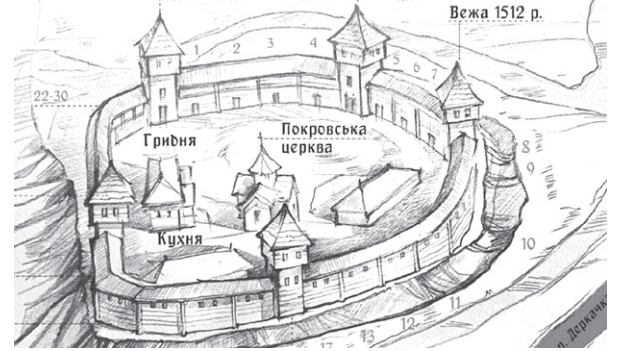
Будинку офіцерів прикрасили плакатами з містами-героями. На них можна побачити місто до наступу росії й після. Загалом їх десять: Волноваха, Херсон, Ми-

ХТО І НАВІЩО ПОБУДУВАВ ВІННИЦЬКИЙ ЗАМОК?

Наше минуле ■ Цьогоріч виповнюється 510 років одному з трьох вінницьких замків. Нині це сучасна фортеця на Замковій горі, що була побудована в часи старостування у Вінниці князя Костянтина Острозького. Історики розповіли деталі та цікаві факти про це укріплення

Спеціаліст з архітектури і реставрації Ілля Литвинчук: «Роль замку у житті тогочасної Вінниці була захищати мешканців околиць»

У 1545 році Вінницький замок був у занепаді. А вже у 1552 році, як кажуть дослідники, замок був досить кардинально зміцнений

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA,
(097)1448132

Нині на Замковій горі встановлено найбільший на Вінниччині прапор України. А понад 500 років тому там був зведений замок.

Хто і навіщо побудував це укріплення? Який вигляд воно мало та які функції виконувало? Яким був гарнізон замку? Де тоді розташовувалась Вінниця? На ці та багато інших питань дають відповіді у відео, присвяченому історії другого Вінницького замку, працівники Музею Вінниці. Переповідаємо повідомлення істориків, та дізнаємося про плани для Замкової гори на 2023 рік.

КОЛИ БУЛА ЗАСНОВАНА ВІННИЦЯ?

Офіційною датою заснування Вінниці вважається 1363 рік. Однак історик, директор Музею Вінниці Олександр Федоришен, пояснює у відео, що писемного джерела, яке б було прив'язане і сходилося саме на цій даті не існує.

— Це символічна, умовна дата,

яка має прямий стосунок до Синьоводської битви. Вінниця статусно користується цією точкою відліку — 1363 рік. Хоча, якщо ми говоримо про джерела та історичні дослідження, то мусимо сказати, що найбільш ймовірним варіантом, або першою писемною згадкою, про яку ми можемо говорити про Вінницю — це проміжок дат трошечки пізнішого характеру, але які теж стосуються другої половини 14 століття. Це проміжок між 1375 та 1381 роком, — пояснює історик.

ПЕРШИЙ ВІННИЦЬКИЙ ЗАМОК

— Перший Вінницький замок — це теж предмет дискусій та гіпотез. Ми точно знаємо, що цей замок у Вінниці був. Є поширена думка, що перший замок, так званий замок Коріатовичів, розташований був поряд із річкою Вінничка. Однак зони розташування цього замку, куди б ми могли прийти подивитися, зараз не існує, — продовжує розповідь Олександр Федоришен. — Інша версія стверджує, що замок Коріатовичів також був розташований на теперішній Замковій горі.

Науковий співробітник Вінницького обласного краєзнавчого музею

Євген Тичук у своєму дослідженні, пов'язаному з розташуванням замків, припускає, що основною і найважливішою причиною будівництва замків була зона зручної переправи через річку. Логіка розташування й умовного замку Коріатовичів, й замку Острозьких (на Замковій горі, — прим. ред.), була пов'язана з контролем над переправою на річці Південний Буг.

— На користь припущення, що перший замок був на річці Вінничці — це топонімічна прив'язка. Адже ми знаємо, що назви міст часто збігалися з назвами річок, де вони розташовувалися, — пояснює спеціаліст кафедри Архітектури та Реставрації в НУ «Львівська політехніка» Ілля Литвинчук. — На жаль, ми дуже мало що знаємо про цей замок, бо він був зруйнований ще в 19 столітті кар'єром. Ми навіть не знаємо його опису.

За словами Іллі Литвинчука, нове життя для вінницького замку починається, коли його очолює Костянтин Острозький, який був старо-

стою Вінницьким та Брацлавським.

ДРУГИЙ ВІННИЦЬКИЙ ЗАМОК

Як розповідає кандидат історичних наук, заступник директора Музею Вінниці Сергій Гула, староста Острозький дбає й про зовнішню безпеку, бо фактор татарських набігів нікуди не дівся. Навпаки час від часу знову посилювався.

— Саме тому за період старостування Костянтина відбувається реконструкція наявних укріплень, а також добудовуються нові. Які стають додатковим захистом для вінницького замку та власне всієї Вінниці, — говорить Сергій Гула.

За словами спеціаліста кафедри Архітектури та Реставрації Іллі Литвинчука, замок на Замковій горі був збудований у 1512 році. Про це свідчить наявний опис замку за 1552 рік. Написано таке формулювання, що замок у Вінниці близько 40 років вже стоїть зведений.

— На початку 16 століття не дуже вдалий час, м'яко кажучи, для Великого Князівства Литовського, от цей час й відобразився на становищі замків. Всі описи свідчать про те, що катастрофічно не вистачало грошей на їхнє укріплення та утримання, — продовжує Литвинчук. — Чому другий замок будували на новому місці? Це відкрите питання. Причин може бути дуже багато, ну найбільш очевидно, що якимось чином змінилася конфігурація шляхів. Адже Вінниця була транзитним містом, і в принципі замок існував для того, що контролювати цей транзитний шлях.

За їхніми дослідженнями, Другий Вінницький замок не з'явився на порожньому місці, а він був відбудований на місці більш давнього городища, яке існувало до того замку Коріатовичів на Вінничці.

ІДЕЯ ПРО ПЕРЕНЕСЕННЯ ЗАМКУ

— Є два описи замку: 1545 та

1552 років. І вони дуже добре доповнюють один одного. Опис 1552 не такий детальний, але в ньому міститься дуже багато якраз інформації, яка нам потрібна. Перший опис містить інформацію про те, що замок складається з 30 городин і трьох веж. В одній із цих веж була брама. Це була зрубна дерев'яна споруда, — пояснює фахівець Ілля Литвинчук. — У 1545 стан замку був жалюгідний, він був у занепаді. Стіни обвалювалися, сходи погнили. Загалом сам замок був слабенький.

За словами Литвинчука, в 1545 йшлося про ідею перенесення замку на острів Кемпа. Бо, як йдеться в документах, на старому місці ні замок не бачить міста, ні місто замку.

Вже у 1552 році, як говорять дослідники, замок був досить кардинально зміцнений.

— Реконструкція відбулася за старостування князя Корезького, і вона була пов'язана з просуванням замку до використання більш потужної артилерії. Було додано ще дві вежі у 1552 році. Скоріше ці вежі були зроблені поверх вже наявних городин, — чуємо далі. — Стіни тоді вже були дуже грубі і заповнені землею.

Роль замку у житті тогочасної Вінниці була в тому, щоб захищати мешканців навколишніх сіл. Також там міг бути осередок оборони. Замок був адміністративним центром поселення і тим більше, що там був розташований суд земський і городський. Тож, замок, за словами фахівця, захищав передусім органи влади, які тут були.

Плани на сучасну Замкову гору

Рік тому на Замковій горі побудували 50-метровий флагшток. Тут, до 30-річчя Незалежності України, під супровід військового оркестру підняли найбільший Державний прапор.

Але варто згадати, що план благоустрою урочища мав складатися з двох черг. Після проведення археологічних робіт, тут впорядкували схил, зробили нові пішохідні доріжки, газон, місце для стоянки авто, висадили нові кущі й дерева. І у центрі гори встановили щоглу з прапором.

Другою чергою передбачалося розширення мережі пішохідних доріжок, будівництво нових оглядових майданчиків та ще й створення набережної-променаду від

Староміського мосту, вздовж вулиці Гліба Успенського.

На цей рік запланували 632 тисячі гривень видатків на продовження благоустрою Замкової гори. Про це дізналися з проекту бюджету Вінницької міської громади на 2023 рік. На що саме витратять ці кошти? Пояснив директор департаменту капітального будівництва міськради Ігор Откидач.

— Ми плануємо завершити роботи, які не змогли зробити у 2022 році. А саме прокласти мережі водогону для автоматичного поливу газону, що на цьому об'єкті. Не змогли це зробити не тому, що не встигли: фінансування нових будівництв забороняє постанова Кабміну № 520, поки триває воєнний стан, — сказав

Откидач.

— Але ж ця постанова усе ще діє. То є ймовірність, що й у 2023 році ви не зможете завершити проект, правда?

— Так. Але ми сподіваємося, що у наступному році буде перемога України або, принаймні, внесені зміни у постанову уряду № 520, і ми зможемо одразу, без зволікань, почати працювати над завершенням проекту благоустрою Замкової гори, — відповів директор департаменту капітального будівництва. Щодо подальшого розвитку цієї місцевості — побудова дерев'яного променаду біля Староміського мосту, установка вбиральні, висадка нових дерев тощо — питання поки не вирішене, розказав Ігор Откидач.

РЕКЛАМА

МІНІТРАКТОРИ ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

**ДИВІТЬСЯ ВІДЕО
НА 20MINUT.UA**

Просто читайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Android-маркета або аналогічна)

НА КЕЛЕЦЬКІЙ ЗНИКАЄ ОПАЛЕННЯ, КОЛИ ВИМИКАЮТЬ ЕЛЕКТРИКУ

«Нам дуже холодно» ■ Мерзнуть у період планових відключень мешканці двох висоток на Келецькій, 122 і 124. Зазвичай, тепло потрапляє до них завдяки помпам. Без електрики вони не працюють. І за дві години, коли є світло, будинок не встигає прогріватися. До того ж, їх дім негазифікований, тож їжу немає на чому приготувати. З'ясували, як вирішити їхню проблему

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Мешканці багатоповерхівки на Келецькій, 122 та 124 замерзають. З такою проблемою звернувся до редакції мешканець одного з цих будинків Сергій Нагорняк.

— Наш дім повністю залежить від подачі електроенергії, у нас немає газопостачання, — розказав чоловік. — Коли вимикають світло, то припиняють роботу електропомпи на підкачування опалення і водопостачання. У будинку відсутнє опалення і тиск води в трубах значно знижується. А при включенні електроенергії «Вінницяміськтеплоенерго» не встигає за дві години подати тепло у будинки.

«ДЯКУЄМО ЗА ДОПОМОГУ СУСИДАМ»

Будинок на Келецькій, 122 — це одна з двох 16-поверхових «свічок», що знаходяться за ринком Вишенька. Багатоповерхівка з бетону, неутеплена, розрахована на 90 квартир.

І коли через російські обстріли інфраструктури, почали вимикати електрику, то цей будинок майже не відключали. Бо враховували специфіку, що без світла мешканці дому залишаються взагалі без нічого — ні тепла, ні води, ні світла. Газопостачання відсутнє.

Проблеми почалися у першій половині грудня.

— Нас рідко вимикали від світла, орієнтовно на дві години в день, — говорить жителька бу-

динку Яна Нагорняк. — А потім мешканці сусіднього будинку на Миколи Ващука побачили, що у нас занадто часто горить світло. А в них вимикають. Вони написали скаргу до міськради, що «як це так? У нас немає світла, а в них постійно є». Після того, нас почали вимикати частіше. Такі сусіди в нас добрі. Допомогли.

Відтак, зараз вони живуть за режимом 4 години без світла, 2 години — з електрикою. Здавалося б, в таких самих умовах, як і решта вінничан. Але для них світло є критичним, бо за дві години подачі електроенергії будинок взагалі не прогривається.

— У будинку дуже холодно. Ми з дітьми й дружиною ходимо по квартирі тепліше вдягнуті, ніж на вулиці: рукавиці, шапки, двоє штанів, светри. Спимо одягненими. Для приготування їжі використовуємо туристичну пічку, але знаємо, що це дуже небезпечно, — розказав про свій побут Сергій Нагорняк. У нього із Яною двоє дошкільнят, хлопчик і дівчинка.

Крім того, що всі мерзнуть, то не всі можуть приготувати їжу, додала мешканка Келецької, 122 Галина Мізинюк.

— Люди на роботу виходять о восьмій ранку, коли починається відключення світла. І вони не можуть ані приготувати їсти, ані підігріти, та й залишити щось дітям не можуть: переважна більшість наших школярів вчаться дистанційно, у холодних квартирах. Та й увечері, коли повертаються з роботи, також нічого не можуть приготувати — з 16.00 до 20.00 знову вимикають світло, — каже Галина.

Дім на Келецькій, 122 повністю залежить від електрики. Без світла у них зупиняється опалення, а газу для обігріву та приготування їжі ніколи не було

ЧОМУ ЗАЛЕЖНІ ВІД СВІТЛА

А тепер трохи про особливості роботи опалення в їхньому домі.

— Свого часу для наших 16-поверхівок — Келецька, 122 і 124 — була зроблена розподільча станція з помпами. Щоб підкачувати теплоносії до верхніх поверхів, бо звичайною мережею не вдалося це зробити: був замалий тиск. Обслуговував це все «Маяк», — говорить мешканець будинку Келецька, 122 Сергій Клеопа.

Чоловік каже, що коли немає

«Знаємо, що людям у прифронтових містах зараз ще складніше, ніж нам. Але ми не можемо без тепла», — каже Яна Нагорняк

живлення, то помпи зупиняються й у розподільчій станції, і ті, що є додатковими у підвалах будинків.

— Виходить, коли немає світла — у нас повний колапс. Опалення немає, води немає, електрики для приготування їжі немає. А побічним ефектом від усього цього є потрапляння повітря у наші будинкові мережі, — каже Сергій Клеопа.

Через це у мережах утворюються повітряні корки, каже він, і при подачі теплоносія не у всі

квартири надходить тепло. Або прогриваються тільки кілька ребер на батареях. Чи взагалі гарячою є тільки труба стояка, що проходить крізь увесь будинок.

— Перший раз, щоб це усунути, залучали наших представників ЖЕКу. Їм вдалося усе поладнати. На другий раз — ні. Залучали представників міських тепломереж. І поки вони з усім цим розбиралися, світло знову вимкнули, — сказав Сергій.

«ПОСТІЙНО ПОТРІБНЕ СВІТЛО»

Щоб владнати свою проблему, люди залишили звернення на урядовій лінії 15-45.

— Там відповіли, що передали нашу скаргу на міську раду, — каже Яна Нагорняк.

Вона каже, що у міських службах і так знають про їхню проблему.

— Знають у «Вінницяміськтеплоенерго», знають у ЖЕКові. Головний інженер управлінської компанії спільно з тепломережами планували поставити на нашу розподільчу станцію генератори, — каже Яна. — Але самі розумієте, хто буде кожні чотири години заводити ці генератори? І це виходить, ми будемо ще й оплачувати паливе до цих генераторів.

— То можливо замість генераторів варто було б просто «розвернути» графік планових відключень? Щоб у вас дві години було без світла, а чотири години — зі світлом, — запропонував журналіст.

— Це не вирішить проблему потрапляння повітря у систему. Тобто, щоб не було «завоздушення» нам світло потрібне постійно, — сказав Сергій Нагорняк.

— Я вважаю, що має бути якийсь диференційований підхід. На Вишеньці всього дві таких 16-поверхівки, які повністю залежать від світла, — доповнив його слова Сергій Клеопа.

— Ми знаємо, що зараз потрібно ошадливо використовувати електроенергію. Що у країні війна і людям, що живуть у прифронтових містах, зараз ще складніше, ніж нам. Але ми не можемо без тепла бути, — наостанок сказала Яна Нагорняк.

ЯКИЙ Є ВИХІД

У департаменті міського господарства Вінницької міськради нам розповіли, що з подібними проблемами зараз звертаються чимало вінничан.

— Ця проблема не нова, — повідомили у приймальній департаменту. — У когось вимикається індивідуальний тепловий пункт, у когось проблема з подачею теплоносія на найвищі поверхи будівлі. Усі ці питання на контролі в департаменту. Над їх вирішенням працюють.

Також ми звернулися за роз'ясненнями до «Вінницяміськтеплоенерго». Там відповіли, що підприємство подбало про встановлення генераторів для постачання теплової енергії.

«Генератори знаходяться на балансі підприємства, тому всі витрати, які пов'язані з роботою генераторів (паливе), покриває підприємство, — йдеться у відповіді пресслужби «ВМТЕ». — Жодним чином на платіжки споживачів це не вплине, адже споживачі оплачують лише за спожиту послугу з постачання теплової енергії відповідно до показників загальнобудинкових лічильників теплової енергії, які встановлені у будинках».

І там наостанок додали, що по цих будинках «кожного дня знаходяться на оперативному зв'язку з «Вінницяобленерго» і їх спеціалісти запевняють, що ситуація контролювана».

«Ми завжди піклуємось про наших споживачів і у разі зниження температури зовнішнього повітря та у випадку виникнення надзвичайних ситуацій, плануємо продовжувати надавати послугу з постачання тепла шляхом використання генераторів», — повідомили у «Вінницяміськтеплоенерго».

Запитали у мешканця будинку на Келецькій, 122 Сергія Нагорняка, чи покращилася після цього ситуація з опаленням в будинку?

— Зараз ситуація покращилася, в цілому — нас рідше стали вимикати від електрики, — відповів вінничанин. — Але коли вимикають, то щось генераторів ми не чуємо. І відбувається, як зазвичай: 15 хвилин і батареї холодні.

Проблеми з теплом і у вінничан на Стрілецькій та Коріатовичів

Перебої з опаленням є ще щонайменше в трьох багатоповерхівках у Вінниці. Про це дізналися зі звернень громадян, які люди залишають на сайті Вінницької міської ради.

«Прошу вас допомогти у вирішенні питання щодо графіку відключення світла в будинку на Коріатовичів, 168, — звертається людина до міського голови Сергія Моргунова. — Не враховується той факт, що в нашому будинку електроплити. Усі мешканці залишаються без можливості приготувати їжу, підігріти чи навіть просто закип'ятити воду».

«Я проживаю в будинку на Стрілецькій, 1. Це 16-поверхівка, яка повністю залежить від електро-

енергії: при її відсутності немає ні тепла, ні гарячої води, не можна ні їсти зварити чи підігріти, ні дитину помити. Газопостачання відсутнє, будинок обладнано котельнею, — зауважив заявник у зверненні до Моргунова. — При морозах і довготривалих відключеннях будинок остигає, попри утеплення. Навіть за відсутності морозів будинок не прогривається, бо автоматика налаштована так, щоб подавати невелику кількість тепла. Але вона не враховує відсутність світла протягом 60% часу».

За ще одним зверненням не вказали адресу будинку, але там також без електроенергії немає змоги приготувати їжу. Однак,

на відміну від попередніх заяв, тут є відповідь на звернення.

«Вінницька міська рада та її виконавчі органи не розробляють графіки обмеження електроспоживання. Цим займається «Вінницяобленерго» відповідно до доведеної «Укренерго» граничної величини споживання електричної потужності по області, — йдеться у відповіді від департаменту міського господарства. — Водночас враховуючи викладену у вашому зверненні інформацію, департамент звернувся до «Вінницяобленерго» із запитом щодо розгляду можливості оптимізації відключень за вашою адресою проживання у після робочий час для можливості приготування їжі».

ХОЧЕТЬСЯ ГАРЯЧЕНЬКОГО? РЕЦЕПТИ СТРАВ ВІД ОЛЕНИ ПАВЛОВОЇ

Подільська кухня ■ Гастроблогерка Олена Павлова вже роками збирає забуті рецепти подільської кухні, які не лише смачні, а ще й дуже доступні. Пропонуємо рецепти перших страв, які будуть смакувати взимку як в будні, так і в свято

ЛАРИСА ОЛІЙНИК,
RIA, (068)0060772

Оспівані подільськими письменниками Михайлом Коцюбинським та Михайлом Стельмахом борщі, кулеші, юшки та капустаки взимку ставали основою столу наших дідів-прадідів. Вінницька гастроблогерка Олена Павлова ділиться автентичними рецептами перших страв, які будуть до смаку і сучасникам.

— «Борщ та каша — їжа наша», — говорила моя бабця Зіна, пораючись на кухні, — розповідає Олена Павлова. — І це правда, бо перші страви та каші були на столі подолян увесь рік. Зимом ж вони були необхідністю, бо у господі вистачало роботи, і корови, і свині та й решта живності їсти хотіла щодня, а порати по господарству в студену пору було нелегко. Тож прийшовши з холоду, таким смачним була перша ложка гарячої юшки. Аж за вухами лящало! Зібрала я і для вас найбільш смачні рецепти зимових супів. Готуються вони просто та швидко, але є поживними та наповненими вітамінами, білками та необхідними взимку мікроелементами — залізом, вітамінами В та Е, заправлені сметаною чи забілені кисляком.

БОРЩ ПІСНИЙ З ВУШКАМИ

Традиційна страва на подільському різдвяному столі — від Святого вечора і до Водохреща. Готується на буряковому квасі.

Інгредієнти:

- 100 г сушених білих грибів,
- 2–3 великих буряки,
- 3–4 картоплини,
- 1 велика морква,
- 2 цибулини,
- чверть великого кореня се-

лери,

- корінь петрушки, сушена зелень, горошини чорного перцю, лавровий листок,

- сіль до смаку.

Приготування:

Гриби з вечора промити і замочити у воді. На ранок воду злити, ще раз перемити гриби, кинути у велику каструлю, посолити і зварити. Зняти піну. Проварити ще хвилин 40, вкинути цибулину, корінь петрушки та селеру. Як гриби зваряться — виїняти та відцідити їх. Бульйон не виливати. Цибулю, селеру і петрушку викинути. Буряки спекти в духовці — загорнути у фольгу і запікати години півтори. Потім їх вистудити, почистити і потерти на грубій терці.

Потерти моркву на грубій терці й трошки підсмажити на олії. Кинути в грибний бульйон підсмажену моркву, через 5 хвилин — картоплю, розрізану на чверть. Посолити, додати горошини чорного перцю.

Тим часом одну цибулину дуже дрібно порізати і смажити до прозорого на олії. Додати чайну ложечку цукру. Коли картопля буде майже готова — кинути натертий буряк і засмажену цибульку. Як закипить — долити перецідженого бурякового квасу і додати щонайменше 1 чайну ложку цукру. Як знову закипить — кинути лавровий лист, сушену або свіжу зелень, накрити кришкою і вимкнути. Має настоятися бодай кілька годин.

Гриби, які варилися в борщі, подрібнити, додати смаженої цибулі, посолити і поперчити. Зробити маленькі варенички і зіптити у формі вушок. Зварити в добре посоленій воді та підсушити на стільниці. Поскладати до миски і полити олією, щоб не позлипались. Подавати так: викласти у таріль вушка, залити

гарячим борщем. Якщо не піст — забілити сметаною або кисляком.

БОРЩ НА ВИШНЯХ

Для приготування борщу потрібні один буряк, дві моркви, чотири картоплини, один зубець часнику, по 200 грамів вишні і квасолі, капуста, сіль, перець, олія, сметана. Вишня — замість звичних томатів для закислювання борщу.

Як розповідає Олена Павлова, на Поділлі для закислення борщу використовували не тільки помідори, а й сметану, сливи (навіть зовсім зелені), агрус і, чи не найчастіше, вишні.

Квасолі можна зварити попередньо або купити уже варену — це прискорить процес приготування. У такому разі готову квасолі додають уже наприкінці процесу. Буряк і моркву можна попередньо протушувати з олією, а можна просто по черзі кидати варити: першим кладуть буряк, який вариться довго, потім моркву, картоплю, капусту. А тим часом готуємо засмажку, яка й має надати страві особливого смаку. Спочатку обсмажуємо дрібно нарізані цибулю і часник. Після того — вишні, просто з соком (у містах вишні можна купити замороженими чи заморозити самостійно, а в селах господині часто консервують на зиму вишні у власному соку, тому це не має бути проблемою у будь-яку пору року), солимо, перчимо і тушкуємо.

Потім усе додаємо в каструлю, не забуваємо, що в нас є заздалегідь зварена квасоля, і додаємо її туди ж. Трохи проварюємо на повільному вогні разом. Нарізаємо зелень. Розливаємо борщ у тарілки, заправляємо сметаною і зеленню, і смакуємо.

Звісно, можна варити такий самий борщ, але не з квасолею, а з м'ясом, можна тушкувати буряк і моркву, а не варити одразу, адже головна особливість цього борщу — засмажка з вишнями.

КАПУСНЯК ПОГРЕБИЩЕНСЬКИЙ

— Ті, хто знали Настю Присяжнюк — збирачку пісень та традицій подолян особисто, кажуть, що любила вона просту їжу, але з незвичним поєднан-

Вінничанка Олена Павлова: «Борщ та каша — їжа наша». Так говорила моя бабця Зіна. І це правда, бо перші страви та каші були на столі подолян увесь рік. Зимом ж вони були необхідністю»

ням, — говорить гастроблогерка. — І дуже цінувала у стравах корінчики запашні: петрушку, пастернак, селеру. От і цей капустак роблю за її порадою, хоч і не збереглися її рецепти, доводиться довіряти пам'яті тих, хто її знав. Рецепт записано зі слів Марії Пустельної, уродженки села Левківка.

Капусняк робили на ребрах, обсмажували їх зо три невеликих у великій чарі (сковорідка), у казані притушковували квашену капусту.

Потім м'ясо викладали до капусти, попередньо зливши жир, тушували ще трохи, а в невеликій каструлі ставили варити картоплю.

До капусти з м'ясом додавали воду, цибулю, моркву, відварену картоплю, промивали і додавали пшоно. І поки на маленькому вогні кипів капустак — робили затірку.

Корінь селери, петрушки, пастернаку та цибулю висмажували у жирі, що залишився від реберця. Додавали перець, сіль, коріандр або тмин і додавали усю цю ароматну смакоту у казан з капустаком. Якщо хто любив — забілювали сметаною.

ВЕРШКОВО-ГАРБУЗОВИЙ СУП

Така страва з прянощами та сметаною, та кропом, з літа замороженим та в холодний зимовий день — те, що треба.

Беремо м'ясний бульйон. Чис-

тимо гарбуза, картоплю, цибулю, часник, викладаємо в основу для супу і на маленький вогонь на півгодини. Далі додаємо вершків, сушений імбир, куркуму, чорний перець. І майте на увазі — він не мусить кипіти, він тихо булькотить і заповнює хату ароматом щедрої осені. Вже в готову страву в тарілці — сметанку та кріп, і сухарики.

Інгредієнти:

- курячий бульйон — 2 літри,
- гарбуз — 0,5 кг,
- картопля — 4 шт.,
- цибуля — 1 середня,
- часник — 2 зубці,
- вершки — 15%, 200 г,
- сіль, спеції.

КУЛІШ ПШОНЯНИЙ

У киплячий бульйон (м'ясний чи овочевий, можна просто в окріп) кладуть пшоно, кілька разів промити гарячою водою, і варять майже до готовності.

Заправляють дрібно нарізаною цибулею, підсмаженою на салі, солять, додають спеції й варять 3–5 хвилин. Перед подаванням посипають дрібно нарізаною зеленою петрушкою і кропу.

Інгредієнти:

- пшоно — 100 г,
- цибуля ріпчаста — 1 шт.,
- сало шпик — 200 г,
- бульйон — 1,5 л,
- перець чорний горошком,
- лавровий лист — 2 листочки,
- петрушка, кріп (зелень),
- сіль за смаком.

РЕКЛАМА

515967

МІНІТРАКТОРИ

ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

БАНЯ НА ДРОВАХ

НА БЕРЕЗІ МАЛЬОВНИЧОГО ОЗЕРА

В наявності віники:

- березові
- дубові
- канадський дуб
- дубово-липові
- березово-липові
- липові
- кропивні
- вербові
- полинові
- з травами:
- звіробою
- м'яти
- полину
- кропиви

ГОТЕЛЬ ПРАЦЮЄ

(099)65-83-530

(099)64-12-870

(067)15-81-289

(066)86-90-588

80 грн

0,5л

мед із заповідного краю

515269

«Я БАЧИЛА БЕЗЛІЧ СМЕРТЕЙ, ТА НАЙБІЛЬШЕ БОЛІЛА ЗРАДА»

Історія бойового медика ■ Першого пораненого Ліка зашила в 2014 на Майдані і відтоді для неї триває війна. Вона із Северодонецька, там до останнього рятувала життя бійцям, не давала померти від голоду мешканцям міста і тваринам. Зараз Ліка живе у Вінниці, остаточно відходить від полону і поранення, і знову збирається на фронт

АЛЬОНА РЯБОКОНЬ,
RIA, (067)4333535

До війни Ліка навчалася в медунівері і мріяла стати експертом-криміналістом, а стала бойовим медиком.

— 21 лютого 2022 року, я була в Києві, приїхала в центр «Борис», мені потрібно було ногу подивитись, тому що в 2017 році я отримала поранення в зоні бойових дій, — розповідає Ліка. — Мене викликали в генштаб, запитали, чи можу я працювати військовим медиком, тому що в мене мала дитина, а очікували наступ. Я сказала «так», ми готувались, але, знаєте, думали буде, як в 2014, постріляють, а не все це...

24 лютого Ліка вже була в Северодонецьку і в ніч на 25 вже чула перший приліт, він був біля її будинку, там поруч хімзавод, а в бункері заводу базувалася тероборона.

— У них хлопця поранили, їхні медики лише надавали допомоги, але не шили. Один із хлопців тероборони прийшов до нашого будинку, запитав, де можна знайти медика? Сусідка моя Антоніна вийшла, сказала про мене, — розповідає Ліка. — Я пораненого зашила, згодом із Києва приїхала комісія генштабу, і офіційно присвоїли мені звання бойового медика.

На початку війни за день через руки Ліки проходило близько 100 поранених. Вона починала працювати з тих, хто потребував невідкладної допомоги. Інших обколывала знеболювальними, і вони могли зачекати своєї черги кілька годин, доки їх товаришам рятували життя.

ДВІ КУЛІ В СЕРЦЕ

— Найскладніша операція, яку я зробила на сьогодні, — витягнула дві кулі із серця бійця, — розповідає Ліка. — Його звали Андрій і він із Вінниці. Одна зашла на 1 мм, друга на 3 мм. Це були снайперські кулі, вони пробити бронезилет і під кутом зайшли в тіло.

Взагалі хлопців було двоє, Андрій і Василь. Вони в той день приїхали до Ліки на гуманітарний штаб в Северодонецьку. Андрію влучили в серце, Васи розірвало руку.

— Було це 26 травня, в мене не було достатньої кількості наркозу, я його додатково обколола лідокаїном, не було відповідних санітарних умов, і вперше ситуація, з якою

я не стикалася, — говорить Ліка. Вони приїхали до Ліки, тому що Андрію стало важко дихати, він був за кермом, а Вася поряд керував коробкою передач, здоровою лівою рукою.

— Коли вони приїхали, я Васи бігом руку забинтувала, а Андрій каже: «Не можу дихати, задихаюсь, мені погано», я не могла зрозуміти, від чого йому погано, коли зняла бронезилет, побачила розрізану осколком грудну клітку, — говорить Ліка. — А коли в нього з рота пішла кров, зрозуміла, що напевне десь розірвана артерія чи орган. Виявилось серце. Снайперські кулі дуже гострі, найменший неправильний рух і вони могли серце проткнути. Діставала кулі пінцетом, Андрій лежав з відкритими очима, я навіть трошки з ним розмовляла, це тривало хвилин 45. Найважче 45 хвилин. Тому що я і животи зашивала, органи всі на місця вставляла, руки ноги шила і ампутувала, по частинах складала кістки і людей, але серце...

НІЧОГО НЕ БОЇТЬСЯ

Здається, що в неї зовсім немає інстинкту самозбереження, хоча напевне просто немає страху, його повністю замінили сміливість і самовідачка. Тому що ніяк не можна пояснити той факт, що Ліка без вагань кидалася на поле бою і витягувала звідти поранених, так, наче в епічних фільмах про війну.

До речі, війна для Ліки почалася в 2014 з Майдану, там вона вперше зашила рану хлопця. Потім була зона АТО, вона волонтерила, вона лікувала, вона зашивала, вона несподівано стала мамою.

У 2017 році Ліка і її бойова подруга разом із чоловіком, і ще один боєць їхали в зону бойових дій, для надання волонтерської і медичної допомоги. Тоді в їх авто попала міна. Машину розрізало навпіл. Подруга і її чоловік загинули на місці, Ліка та інший боєць вижили. У подруги залишилась дитина, їй було лише два тижні, і більше нікого.

— У неї ще навіть імені не було, ми залишили дитину разом із моєю мамою і поїхали, повернувшись лише я, дівчинку записала на себе, назвала Лія, — розповідає Ліка. — Зараз доньці п'ять років, вона разом із моєю свекрухою в Німеччині.

До кінця літа Лія була з Лікою і її мамою, але... В серпні мама Ліки вирішила вивезти з Северодонецька бабусю і дідуся. На зворотному шляху їх

авто розстріляли, мама Ліки загинула, бабуся і дідуся довго лікувались й так і залишилися на окупованій території.

МІСТО ПОКИНУТИХ СТАРИХ І ТВАРИН

Штаб видачі гуманітарної допомоги всі називали «ДСК». Він з'явився 27 лютого, одразу як почали обстріли міста Северодонецьк, разом з іншими партіотичними мешканцями міста в штабі працювала Ліка.

— Коли було спокійно, до нас приходили люди і брали продукти, ліки, я розписувала, як і що приймати, — розповідає Ліка. — Як було шумно, вже ми їздили до людей, які починаючи з 8 березня, сиділи без світла, води і газу. Хтось встиг або зміг — поїхали, в місті залишились чоловіки, їх не випускали, і старенькі. До речі, до нас приїздив один чоловік, його сім'я поїхала, а він залишився сам і доглядав цілий будинок покинутих старих: 11 бабусь і трьох дідухів. Тож брав гуманітарку на всіх, готував на всіх, годував їх, мив.

Доглядати доводилося не лише покинутих старих, але і тварин, яких забули. Не тільки доглядати, ще й рятувати. Зокрема люди поїхали, за кішку забули, з часом на вайбер Ліки прийшло повідомлення, що

«Коли я приїхала до Вінниці, перші два тижні постійно плакала і зовсім не хотіла більше допомагати людям»

за такою адресою «... в квартирі знаходиться висловуха кішка, з її горшка потрібно викинути гімно в унітаз, консерви в холодильнику, нагодуйте. Не дайте померти кішці. Її звати Мона».

— Поїхали ми на інший кінець міста і кішку забрали, — розповідає Ліка. — Ця Мона зі мною в полоні була, в лікарні, потім я її забрала сюди і згодом відправила з волонтерами в Німеччину до власниці. Вона маленька за розмірами, я її постійно в сумочці носила. Коли була в полоні, то одна бабка про мене сказала, що я хвора на голову, тому що кішку завжди із собою ношу, а мені шкода було її, якби випустила, кадрирвіці одразу розстріляли б. Вони тварин не люблять, як тільки бачили кішку чи собаку, одразу стріляли.

ПОЛОН І РОЗЧАРУВАННЯ

Коли залишатися в Северодонецьку вже було неможливо, Ліка разом із військовими пробувала евакуюватись і випадково потрапила в полон.

— Нашу машину розірвала міна, і два хлопці загинули, які за нами приїхали, виїхати не вдалося, — говорить Ліка. — Потім у наш волонтерський штаб попала ракета, загинули люди, я ні. Лише осколок в руку влучив. Я витягнула осколок,

Ліка і кореспондент із США. Вони сфотографувалися, ще коли місто Северодонецьк існувало, хоч і була війна

перевязала руку, вилзла з-під уламків, вийшла зі штабу через інший вихід, відійшла може метрів 50 і — там вже були кадрирвіці. Це було 31 травня.

— Знаєте, що найболючіше? Люди, — говорить Ліка. — От є жінка, вона хвора на рак, має цукровий діабет. Лежала при смерті в підвальному приміщенні. Я її вивела з коми, боролася за неї всі ці місяці. Коли зайшли кадрирвіці, вони нас загнали усіх на вулицю, в'язали руки дівчатам, які виходили з підвалу. Мені ні, бачили, що я поранена, лише запитали, чи буду спокійно стояти? Потім запитали: «Ти хто?», я відповіла: «Медик». А вони: «Є чим довести?» А там вже люди повиходили з підвалів, і ця жінка, яку я доглядала, падає і починає кадрирвіць ноги цілувати зі словами: «Як добре, що ви прийшли і рятували нас». А поруч стояла моя колишня однокурсниця Настя, яка почала кричати, що я тварь, що мене потрібно вбити, тому що я за Україну. До цього я два місяці лікувала її дитину, малюк важко хворів на запалення легенів... Трохи далі стояла дівчина, тримала за руку доньку, якій було рік і два місяці. Дівчинка іншою рукою тримала іграшку, і, знаєте, так собі топала навколо мами і щось там лепотіла. Коли ця жінка, що цілувала ноги, почала розповідати про все і всіх, кадрирвіць до цієї мами каже: «Закрий рота своїй відбивній» (вони нас просто за людей не вважають, дорослі — то мясо, діти — відбивні). А вона каже: «Як я її рота закрию, це дитина, у вас хіба дітей немає?» На що кадрирвіць назвав її якимось чеченським словом, мені потім в полоні пояснили, що то означає щось гірше, ніж тварина.

А потім кадрирвіць вдарив цю дівчину автоматом, вона відлетіла метрів на чотири, потім схо-

пив дитину за ноги перевернув, розірвав її навпіл і кинув мамі в лице...

НЕСПОДІВАНЕ СПАСІННЯ

Ця дівчина, разом із Лікою була в полоні — її дуже били, вона їх обзивала, її знову били, вона знову обзивала. А ще жінка там гвалтували просто завиграшки, між побиттями і допитами. Ліка каже, одна дівчина-медсестричка не витримала тортур і розповіла, де були розташувannya наших, їй після того ножем виколоди очі.

Через осколкове поранення Ліка часто втрачала свідомість, тож її відправили в лікарню в окупований Луганськ. Там вже лікували від травм цю дівчину, що втратила дитину.

— Мене кадрирвіці не чіпали, хотіли зберегти, бо як казали: «Ти медик, ти наше друге життя», — розповідає Ліка.

Коли вони вже йшли на правку, кадрирвіці прийшли в лікарню, сказали ще день і їх заберуть. Але в цій лікарні працював однокурсник Ліки, він вночі розбудив і вивіз дівчат із Луганська, допоміг втекти.

— Ця дівчина, вона втратила дитину, вона пережила шок, але коли ми з нею потім розмовляли, то казала, що дуже сильно пам'ятає з того 31 травня, як я гірко плакала, це коли нас всіх повантажили в кузов машини, — розповідає Ліка. — Мені було так боляче, не від рани, не від того, що я ще раз побачила вбивство, не від того, що я боялася, мені було так гірко від людської зради. В голові крутилося лише одне питання: чому? Коли я приїхала до Вінниці, перші два тижні теж постійно плакала і зовсім не хотіла більше допомагати людям. Потім шок пройшов, я зателефонувала знайомим, сказала, що знову в строю і буду знову працювати.

ЯК У ВІННИЦІ ПРАЦЮЄ СЛУЖБА СУПРОВОДУ НЕЗРЯЧИХ ЛЮДЕЙ

Соцдопомога ■ Магазин, аптека чи банк — це звичні місця, куди більшість людей навідується чи не щодня. Однак для незрячих людей відвідини цих чи інших закладів — це складні завдання, з якими вони не впораються без допомоги сторонніх людей. Для вінничан та переселенців з порушеннями зору працює спеціальна служба супроводу

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA,
 (097)1448132

Розповідаємо, як функціонує служба супроводу. Скільки людей впродовж 2022 зверталися у службу? Які конкретно послуги вони надають? Та як їх отримати?

«Людам з вадами зору наша допомога суттєва, бо вона забезпечує їм соціальну інтеграцію, допомагає розширити коло спілкування та робить життя більш повноцінним», — кажуть у міському територіальному центрі соціального обслуговування.

— Ми на постійній основі обслуговуємо у цьому році 95 осіб. Робимо це безоплатно. Допомагаємо не лише вінничанам, а й переселенцям. Кілька вимушених

переселенців, які облаштовують своє життя у Вінниці, теж вже користувалися послугами супроводу, — розповідає директорка міського територіального центру соціального обслуговування Галина Бачинська. — Цією соціальною послугою можна користуватися тільки після того, як у департамент соцполітики подадуть заяву. Останню наш працівник допоможе написати.

Із собою, за словами директорки, треба також взяти довідку про порушення зору першої групи, паспорт та ідентифікаційний код. Цього року послугою супроводу скористалися понад 4000 разів.

Після написання заяви, з людиною укладають договір і починають співпрацю. Відбувається співпраця таким чином: диспетчер служби супроводу приймає дзві-

нок про те, що людині потрібен супровід, та передає інформацію соціальним працівникам. Останні відправляються додому до людини, і проводжають її, куди потрібно.

— Людині з порушенням зору назначають день і час, коли соціальний працівник прийде. Якщо людина не може спуститися на вулицю самостійно, то ми заходимо за нею в квартиру, — продовжує директорка. — І супроводжуємо в різні департаменти, в лікарні, аптеку чи просто в магазин. Допомагаємо часто людям заплатити за комунальні платежі.

СЛУЖБА З ТРЬОХ ЛЮДЕЙ

У службі супроводу працює дві соцпрацівниці та диспетчерка. Одна з них — Оксана Перепелична, жінка й сама має інвалідність по зору. Тому, говорить, добре розуміє незрячих людей, яким допомагає.

— Я працюю тут з моменту створення цієї служби супроводу, це вже чотири роки.

У нас працює дві соцпрацівниці, і найчастіше кожна з них обслуговує по три людини впродовж дня. Буває, що більше, бо, наприклад, з однієї сім'ї одночасно кілька людей потребує кудись піти. Більше охопити людей в добу практично нереально, — розповідає Оксана Перепелична.

Як пояснює працівниця служби супроводу, у них обслуговуються

Служба супроводу незрячих працює у Вінниці чотири роки. Цьогоріч її послугами скористалися понад 4000 разів

люди від 18 до 80 років. Працюють соцпрацівники п'ять днів на тиждень.

— Ми ходимо з людьми у всі органи державлади, аптеки, ринки, будинки побуту, громадські організації, бібліотеки, — продовжує жінка. — Якщо потрібно, то й на кладовище їдемо з людиною. Допомагаємо контролювати покупки, наприклад, свіжість овочів чи фруктів. Загалом робимо все те, що незряча людина самостійно зробити не може. Послуги надаємо лише у межах Вінниці.

«Я ЇХ ДОБРЕ РОЗУМІЮ»

Оксана Перепелична раніше працювала в УТОСі, тому, пояснює, що багатьох людей, які звертаються у службу супроводу, вона знає вже не перший рік.

— Всі жінки, які працюють у службі супроводу, товаришують з людьми, які до нас звертаються. Бо ми відвідуємо їх систематично. І не лише фізично допомагаємо, а й вислуховуємо, бо комусь же ж треба й виго-

воритися, — пояснює Оксана. За її словами, починаючи з початку пандемії коронавірусу, їхня робота видозмінилася.

— Ми намагалися з людьми прогулятися, навіть коли був коронавірус. Але, звісно, потрібно було бути більш обережними, щоб не нааражати людей на можливість заразитися вірусом, — каже вона. — З початку повномасштабного вторгнення, звичайно, ще більше змінилася робота. Зараз ми намагаємося економити час, соцпрацівниці самі можуть піти закупити ліки чи продукти в магазині. Бо з повітряними тривогами часу стає менше, а також транспорт рідше їздить, що ускладнює роботу.

Оксана говорить, що любить свою роботу. Виконуючи її щоденно, вона відчуває, що допомагає та підтримує інших. А це, каже, справді важливо.

— Я добре розумію, що людям потрібно. Розумію, як саме їм треба допомогти. Людям з інвалідністю потрібно соціалізуватися, — резюмує вона.

Як скористатися послугою?

Зробили це може кожен житель Вінниці з першою групою інвалідності по зору. Для отримання послуг супроводу потрібно звертатися за телефоном:

67-07-44, 67-05-97 або за адресою — Соборна, 50, кабінет № 101. На місці людині, яка потребує допомоги, потрібно буде написати заяву. Там з її написанням допоможуть, і

скерують про подальші кроки. Заявку в департаменті соцполітики приймають за добу. Переважне право на супровід має особа, яка замовляє супровід до медичної установи.

Німецький стиліст зробив фото з котом від вінницької майстрині

ЛАРИСА ОЛІНИК, RIA,
 (068)0060772

Німецький стиліст та дизайнер Франк Пітер Уайлд активно підтримує Україну з першого дня повномасштабної війни. Щодня фешн-гуру фотографується у дзеркалі ліфта у різних образах, причетних до України. Нещодавно він опублікував дві світлини з рюкзакком у вигляді кота, який виготовила вінницька майстриня Наталія Степанюк.

В інтерв'ю журналістці RIA вінничанка розповіла, як познайомилася зі знаним дизайнером.

— На початку повномасштабної війни в Інстаграм я побачила епатяжного іноземця в одязі з українською символікою, підписалася на його сторінку, — розповідає Наталія Степанюк. — З'ясувалося, що він знаний німецький стиліст та дизайнер Франк Пітер Уайлд. В особисті повідомлення написала, що захоплююсь його позицією, мені подобається, що він так

яскраво підтримує Україну. Здивувалася, що при такій кількості підписників, він мені відповів, і в подальшому ми спілкувалися як давні, добрі друзі. Сказав, що проти війни, і як Україну можна не підтримувати.

Сама Наталія Степанюк валяє з вовни прототипи дворових котів. Кожен із таких наплічників — екслюзив. На знак подяки вінницька майстриня вирішила відправити такого кота дизайнеру у Берлін.

— Я сказала Франку, що він такий вальяжний і схожий на кота, тому я маю зробити такий подарунок, — каже вінничанка. — Стилiст відповiв, що йому буде приємно отримати такий презент з України. Лише попросив, щоб кіт був з блакитними очима, а на шії мав рожевий шарф. Кота назвав Pavlo.

Франк Пітер Уайлд є стилістом та художником костюмів. У його творчому доробку — співпраця з акторкою і танцівницею Ромі Гаг, співачкою Ненею, акторкою Хайке Макач, а також створював образи до кліпу німецької співачки Сари Коннор.

Із першого дня повномасштабного наступу росії на територію України, Франк демонстрував українцям свою солідарність.

В інтерв'ю дизайнер розповів, що вперше дізнався про війну РФ проти України у 2014 році, коли росія анексувала Крим. За словами Вайлда, він не сумнівався, що РФ нападе на Україну, тому своє перше фото на підтримку українців опублікував 22 лютого, а з 24-го робить це щодня.

Варто зазначити, що підписників в інстаграмі Вайлда 107 тисяч. Ще до війни в Україні профіль стиліста мав один напрямок — фото у дзеркалі ліфта, однак раніше — це були лише чудернацькі пози та епатяжні образи. Від 24 лютого стиліст Франк Пітер Уайлд публікує образи виключно у синьо-жовтих кольорах.

Українське видання FW-daily поспілкувалося з німцем та дізналося, чому саме чоловік так сильно підтримує український народ.

«Чому я вирішив підтримувати Україну? — говорить Франк Пі-

Весь одяг у синьо-жовтих тонах і в українській стилістиці. Свій Інстаграм німецький дизайнер та стиліст Франк Пітер Уайлд називає щоденником війни

тер Уайлда. — Питання має стояти так: як я можу не підтримувати Україну? Я працюю як міжнародний fashion-стиліст, в першу чергу для фільмів та рекламних відео. Через роботу я подорожував вашою країною, а також Румунією, Болгарією, Польщею, Латвією та іншими країнами Європи. Путінська війна повинна бути зупинена. Україна мусить повернути додому українців, в тому числі з Донбасу та Криму. Путін ненавидить свободу, він прагне стерти вашу ідентичність та гідність. Європа повинна допомогти Україні перемогти».

Чоловік розповів, що ще до початку війни в Україні, він почав допомагати біженцям, які прибули в Берлін. Свій Інстаграм він називає щоденником війни. Він кожного дня публікує образи в синьо-жовтих кольорах на підтримку України та заради привертання уваги до війни.

«Я дуже серйозно ставлюся до того, що стосується прав людини, — зазначив німецький дизайнер. — Я достатньо досвідчений, щоб розуміти, за що варто боротися. Україна мусить перемогти, заради усіх нас. Героям Слава!».

СВЯТКОВИЙ СТІЛ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ЩО ДОРОЖЧАЄ ПЕРЕД СВЯТАМИ

На столі ■ Вперше з моменту здобуття незалежності Україна зустрічає зимові свята в умовах війни. Що відбувалося з цінами наприкінці року та скільки буде коштувати святковий стіл, у порівнянні з довоєнними часами — дізналися в експертів

ЛАРИСА ОЛІЙНИК, RIA,
(068)0060772

Напередодні Нового року в Україні, як і більшості країн, традиційно відбувся спалах споживання. Люди купували подарунки і смаколики до святкового столу, хоча радісне передчуття свята затьмарили смуток і тривога через війну.

Та не лише це стримувало українців робити гучні застілля. Значно зросли в ціні продукти харчування. За рік подорожчали свинина, курятина, крупи, олія, деякі овочі та фрукти. Зросли ціни, насамперед, на імпортні продукти (рибу, макарони, оливкову олію), фрукти й овочі, яйця та крупи. За словами фахівців, вартість традиційного новорічного столу зросла на 40–50%.

ТРАДИЦІЙНІ ЗАКУПИ

Меню зі страв, традиційних для святкового столу середньостатистичної сім'ї: салати, м'ясні та рибні продукти, овочі, фрукти, хлібобулочні та кондитерські вироби, напої тощо — обійшлися на сім'ю з чотирьох осіб у близько 2655 грн, тобто на 43,9% дорожче, аніж торік. Про це повідомили в Інституті аграрної економіки. За підрахунком експертів, традиційний салат «Олів'є», для приготування якого використано 500 г ковбаси, коштував 281,71 грн, що на 41,9% більше, аніж торік. Ціни на його інгредієнти за рік зросли так:

- 0,5 кг ковбаси: 115,45 грн (+15,5%);
- 0,5 кг зеленого горошку: 44,99 грн (+28,5%);
- 6 яєць: 44,4 грн (у 2,2 разу);
- 200 г солоних огірків: 34,80 грн (удвічі);

- 180 г майонезу: 21,41 грн (+58,6%);
 - дві моркви (380 г): 7,45 грн;
 - п'ять картоплин (840 г): 6,64 грн;
 - дві цибулини (230 г): 6,57 грн.
- Інший улюблений новорічний салат «Оселедець під шубою», за підрахунками подорожчав несуттєво — лише на 2,5% і коштував 134,66 грн. Він складається з таких компонентів:
- 0,5 кг філе оселедця: 100 грн;
 - майонез (180 г): 21,41 грн;
 - морква (190 г): 3,74 грн;
 - буряк (250 г): 2,60 грн;
 - цибулина (170 г): 4,70 грн;
 - дві картоплини (280 г): 2,21 грн.

М'ЯСНІ ПРОДУКТИ ПОДОРΟЖЧАЛИ ВДВІЧІ

- півкіло нарізки із широкою копченою ковбаси «Саламі» коштує 250 грн (подорожчали у 2,5 разу);
 - стільки ж підчеревини копченої — 237 грн (у 2,1 разу);
 - биток із свинини свіжий — 250 грн (у 2,2 разу).
- 1 кг свіжого курячого філе — 134 грн (+12%).
- Загалом вартість 2,5 кг м'ясних продуктів на столі становила 871,45 грн.
- Традиційний для українського столу оселедець (0,5 кг філе) обійдеться тепер у 100 грн, твердий сир (300 г) — 114,17 грн та пачка вершкового масла (200 г) — 65,4 грн. Молочні продукти впродовж року подорожчали на 30,8–52,2%.

ЦІНИ НА ОВОЧІ ТА ФРУКТИ

- Вартість овочів на святковому столі склала в середньому 254,95 грн (на 37,5% дорожче за вартість попереднього року). Фрукти коштуватимуть 168,92 грн (зростання вартості на 59,7%).
- картопля — 15,80 грн за 2 кг;
 - гриби — 77,90 грн за 1 кг;

- огірки — 34,75 грн за 0,5 кг;
- болгарський перець — 59,50 за 0,5 кг;
- помідори — 67 грн за 1 кг;
- мандарини — 99,80 грн за 2 кг;
- банани — 58 грн за 1 кг;
- лимон — 11,12 грн за 1 штуку.

НАПОЇ ТА ДЕЛІКАТЕСИ

До святкового столу також необхідно купити алкогольні або безалкогольні напої. Так, наприклад, пляшка ігристого вина коштує 170–180 грн, пляшка коньяку (0,5 л) — 150–180 грн, сік (2 л) — близько 65 грн, мінеральна вода (1,5 л) — 20 грн, шоколадні цукерки у середньому коштують 185 за кілограм.

Якщо бюджет дозволяє придбати делікатеси, то невеличка баночка червоної ікри коштуватиме вам від 140 до 360 гривень, залежно від виробника. 200 г червоної риби можна купити за ціною 260–360 гривень, також залежно від виробника.

Найбільше шокували вінничан в 2022-му ціни на яйця. А загалом, щоб закупитися традиційними продуктами на свято, середньостатистична родина витратила більше 3000 гривень

Отже, вартість святкового столу на цей Новий рік чи Різдво, за підрахунками фахівців з Інституту аграрної економіки, обійшлася у близько 3 тисячі 100 гривень. Чим більше продуктів та страв, звісно, тим до-

рожчим вище накрини стіл.

І за прогнозами експертів, ціни ще можуть зрости через можливі ракетні удари по Україні та черговий довготривалий блекаут. Але серйозних змін до Різдва не очікується.

Зростання цін — це наслідок воєнних дій

За словами Алли Тернової, завідувачки кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ, напередодні новорічних свят найбільшим попитом користуються: алкогольні товари, консерви, товари тривалого споживання та вже готові до споживання продукти. Найменшим (не традиційно для цієї пори) — товари, які потрібно зберігати в морозильних камерах та холодильнику (м'ясо, свіжа риба чи птиця).

Якщо в попередні роки споживачі завчасно готувалися і купували ці продукти заздалегідь, то наразі це була відкладена купівля ближче до свят через нестабільне постачання електроенергії та тривалі відключення світла.

— Цьогорічне досить суттєве зростання вартості новорічного столу однозначно спричинене наслідком воєнних дій і суттєвими грошовими та матеріальними втратами вітчизняної економіки і українських сімей, скороченням виробництва, дефіцитом та здорожчанням пального, перебоями та ускладненнями внутрішнього

переміщення продукції, — пояснює товарознавець. — Через постійне і тривале відключення світла значно скоротилася пропозиція товарів групи fresh — тих, що швидко псується і потребують суворого дотримання температурних режимів: свіже м'ясо, риба, молочні продукти, їжа власного приготування. Ця група товарів дорожчатиме й надалі.

Серед м'яса, як каже Алла Тернова, найбільше зросла в ціні свинина, що обумовлено втратою свиноферм на сході України, де традиційно була підвищена концентрація таких тваринницьких ферм, а також порушенням технологічного ланцюга виробництва свинини. З-поміж соціально значущих продуктів і таких, що зазвичай купують до святкового столу, найбільше подорожчали курячі яйця. На ціну яєць вплинули кілька чинників: бойові дії, окупація території півдня країни, де розташовано багато птахофабрик, і додаткові витрати на обладнання підприємств (птахи не несуть яйця в холодних приміщеннях).

— Неможливість транспортувати імпортні овочі повітряним і мор-

ським шляхом зменшує кількість пропозицій на ринку й затримує швидкість постачань, — говорить товарознавець. — До того ж, велика частина вітчизняних постачальників залишилися на окупованих територіях півдня країни. Тому це вплинуло на вартість: томатів (+102%), огірків (+108%), буряка (+75%) та моркви (+48%). Найбільше з-поміж овочів подорожчала ріпчаста цибуля, ціни на яку зросли в середньому за рік на 221%.

Значне здорожчання томатів, каже спеціалістка, викликане скороченням обсягів їхнього виробництва в теплицях через традиційно значну частку енергосистем в структурі виробництва та невизначеність подальшого стану вітчизняної енергосистеми через обстріли енергетичних об'єктів. А імпортні томати створюють високий рівень цін через девальвацію гривні та відсутність морського шляху доставки продукції в Україну, що суттєво збільшує логістичні затрати. Ці ж чинники впливають і на збільшення вартості цитрусових чи інших екзотичних фруктів, бо всі вони імпортуються.

Пожежна безпека взимку

У зимовий період виникає більше половини всіх пожеж, інформує Вінницьке районне управління Головного управління ДСНС України. Рятувальники нагадали правила пожежної безпеки в осінньо-зимовий період.

■ Не варто використовувати для обігріву приміщень несертифіковані й саморобні нагрівальні прилади та газові кухонні плити.

■ У разі використання обігрівальних приладів потрібно прослідкувати, щоб вони були встановлені таким чином, аби

уникнути перекидання та обмежити доступ дітей до цих приладів.

■ Відстань від приладів електроопалення до горючих матеріалів і конструкцій має становити не менше 0,25 м.

■ Не можна залишати без нагляду увімкнені в електромережу телевізори, праски, електрообігрівачі.

■ Не варто застосовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках електричного струму.

■ Не варто спалювати сміття і рослинні залишки

та залишати недопалки та сірники на сухій трав'яній підстилці.

■ Не можна розводити багаття біля лісової зони, в полях, у безпосередній близькості до будинків чи господарських споруд.

■ Не можна залишати багаття без нагляду.

■ Не можна дозволяти дітям бавитися біля багаття, також варто тримати запальнички та сірники поза полем зору дітей та у недосяжних для них місцях.

Будьте уважні та обережні!

Комісія перевірить обленерго

НКРЕКП перевірить дев'ять операторів систем розподілу за зверненнями споживачів через недотримання графіків відключень. Відповідне рішення ухвалили 27 грудня.

Перевірятимуть наступних операторів:

- «Вінницяобленерго»,
- «Закарпаттяобленерго»,
- «Тернопільобленерго»,
- «Хмельницькобленерго»,
- «Львівобленерго»,
- «ДТЕК Одеські електромережі»,

■ «ДТЕК Київські електромережі»,

■ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»,

■ «Полтаваобленерго».

— Відповідно до вимог законодавства при застосуванні аварійного розвантаження ОСР не повинен допускати дискримінацію між користувачами та має забезпечувати максимально можливий рівномірний розподіл обсягів зниження споживання між споживачами, — зазначають у НКРЕКП.

МАМА ЗАГИНУЛА ВІД РАКЕТНОГО УДАРУ, А СИН ДОСІ ЛІКУЄТЬСЯ

Після обстрілу ■ Роман Олексів 14 липня разом із мамою потрапив під ракетний обстріл у Вінниці. У хлопчика близько 45% тіла були вкриті опіками, його мама Галина загинула на місці. Дізналися, як зараз почувається семирічний львів'янин

ЛАРИСА ОЛІЙНИК,
RIA, (068)0060772

Семирічний львів'янин Роман Олексів того дня, 14 липня 2022 року, разом із мамою потрапив під ракетний обстріл у Вінниці. В результаті прильоту ракет він отримав значні опіки. Мама ж Романа — дружина відомого українського баяніста, декана Львівської національної музичної академії імені Лисенка Ярослава, загинула на місці.

У той трагічний день, коли ракети прилетіли на площу Перемоги, Роман разом із мамою приїхали навідати дідуся з бабусяю зі Львова у Вінницю. Заодно записалися на консультацію до лікаря у клініку. Вранці 14 липня 7-річний Роман разом із мамою Галиною очікували на прийом у лікаря в клініці «Нейромед», що розташована біля Будинку офіцерів.

— Дружина записала сина до двох лікарів, — розповідає Ярослав Олексів. — Спочатку мали зробити процедуру в одному місці, а на 11.00 були записані, щоб зробити розшифрування в іншого лікаря. Вранці вона написала, ще скинула фотографію, що вони вже зробили процедури і якраз маршрутовою їдуть у цю клініку. Бачив по її картці, що вона о 10.20 оплатила послуги, чекали, поки їх прийме лікар. Відбулися вибухи. Після цього

зв'язку не було з нею.

Останнє, що бачив Ромчик, — як його маму присипало частинами будівлі медцентру. Про це він сказав медикам зі швидкої.

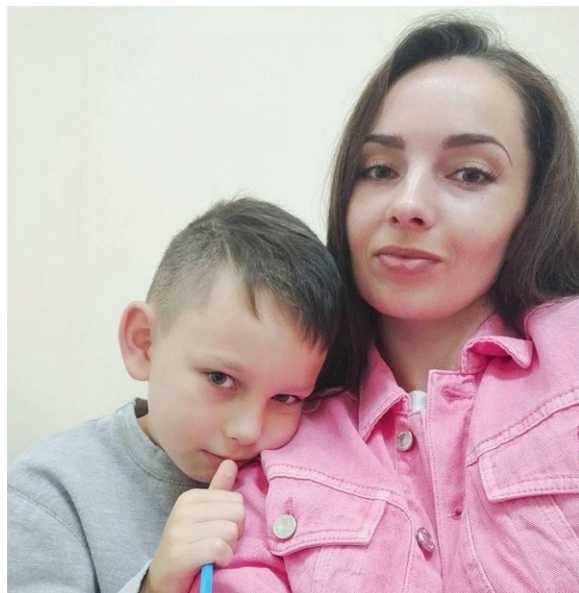
— Про смерть Галини ми дізналися не одразу, бо не могли ідентифікувати тіло, — говорить чоловік. — Через три дні її смерть підтвердили за результатами ДНК-експертизи. А Романа ми почали шукати по лікарнях і знайшли. Коли відбувся вибух, його відкинуло і це врятувало. Він був дуже обпалений, і лікарі не знали, що з ним буде далі.

За життя дитини боролися українські лікарі. Коли стан Романа стабілізували, його доправили на лікування в Німеччину

У хлопчика 45% тіла було вкрито зовнішніми опіками, 35% внутрішні. Місяцями опіки досягали кісток дитини. Обгоріло обличчя, верхні та нижні кінцівки, дихальні шляхи. До того ж, він отримав закритий перелом лівої руки та кілька уламків від снаряду у черепі.

За життя дитини боролися вінницькі та львівські лікарі. Коли стан Романа вдалося стабілізувати, його доправили у лікарню в Німеччині, де хлопчик і нині проходить лікування і реабілітацію.

— Ми продовжуємо основне лі-

Галина (29) з сином. Жінка приїхала у Вінницю до батьків і тут записалася в «Нейромед». Так опинилася на місці ракетного удару

Роман з батьком Ярославом. Вони нині в Німеччині. Після довготривалого лікування родина баяністів обіцяла зіграти для медиків

кування у Дрездені, — каже Ярослав Олексів. — Зараз знаходимося на реабілітації у містечку Крайша, недалеко від Дрездена. Тут розробляємо праву ногу і пальці на правій руці. Через місяць маємо повернутися в Дрезден і почати операції по пластиці. Пластика буде тривати близько двох років.

Після одужання, каже чоловік, він із сином обов'язково зіграє концерт для лікарів, які врятували його життя.

— Ми з дружиною працювали в музичній академії у Львові. Вона — акордеоністка, я — баяніст, і в нас Ромчик — баяніст, така сім'я музикантів. Коли ми їхали швидко, його перевозили до Львова, ми пообіцяли лікарям, які три дні боролися за Ромчика, що ми обов'язково приїдемо ще до них, зустрінемося і обов'язково зіграємо їм концерт, — говорить батько. — Я Ромчику кажу: одужуй, бо ми маємо вивчити програму і зіграти всім, хто тебе рятував.

За життя Романа (7) боролися вінницькі і львівські лікарі. Тепер він проходить лікування за кордоном

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

95⁰⁰

Сироп без цукру Stevia Малина, 250 г

6700⁰⁰

Трансмітер Bubble Mini

380⁰⁰

Голки інсулінові BD Micro-Fine+ 8 мм 30G 100 шт

Сахарок Shop

330⁰⁰

Обліпихова паста LiQberry, 500 г

72⁰⁰

Пластир еластичний фіксуючий Omnifix Elastic 10 см x 2 м

570⁰⁰

АКЦІЯ! Глюкометр NEWMED NEO + 50 тест-смужок

78200⁰⁰

Інсулінова помпа Medtronic MiniMed™ 720G

186⁰⁰

GREEN LEAF Суміш для випічки "Шоколадний брауні" без цукру, 300г

75⁰⁰

Низьковуглеводні пряники без цукру та борошна VELN «Шоколад», 100 г

285⁰⁰

Тест-смужки NewMed NEO 50 шт

62⁰⁰

Підсолоджувач Green Leaf Солодка Стевія ванільна, 100 г

ЗАМОВЛЯЙТЕ НА:

saharokshop.com

+ 38 066 249 67 87

«ОЛІМПІЙСЬКА НАДІЯ» У ГІМНАСТИЦІ

Зірочка ■ Призерку всеукраїнських змагань Лейлу Юсіфзаде визнали найкращою гімнасткою області за підсумками 2022 року. Мріє 15-річна вінничанка про участь в Олімпіаді

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Обласна федерація художньої гімнастики визначила найкращих спортсменок року. У спорткомплексі «Здоров'я», що на Старому Місті, вшанували вісім провідних гімнасток у різних категоріях. А також вінничан, які допомагали спортсменкам і тренерам.

Нагородження проводили перший заступник голови ОВА Наталя Заболотна, директор обласного департаменту гуманітарної політики Володимир Буняк і голова міського спорткомітету Сергій Краєвський. Дівчата отримали подарунки, красиві кубки і грамоти. Спортивне свято увінчав показовий звітний концерт, у якому взяли участь спортсменки Вінниці, Калинівки і Жмеринки.

БОРІТЬБА ЗА ОЛІМПІЙСКУ ЛІЦЕНЗІЮ

У номінаціях «Олімпійська надія Вінниччини» і «Найкраща гімнастка області у 2022 році» перемогла бронзова призерка чемпіонату і Кубка України у вправі із м'ячем — 15-річна Лейла Юсіфзаде.

Дівчина займається художньою гімнастикою вже 12 років. Мріє потрапити на Олімпійські ігри.

— Для цього треба наполегливо працювати, ніколи не здаватися і вірити у те, що можна досягти поставленої мети. Думаю, у мене є шанси поборотися за путівку вже на найближчу Олімпіаду. Для

цього треба успішно виступити на чемпіонатах України, Європи і світу та здобути там олімпійську ліцензію, — каже Лейла Юсіфзаде.

РІВНЯННЯ НА БЕЗСОНОВУ

Найкраща гімнастка Вінниччини щодня тренується по шість годин і навіть більше. Раніше її тренувала провідний місцевий фахівець Юлія Заплішна. Нині

Лейла є вихованкою вінницької Школи вищої спортивної майстерності. Водночас вже чотири місяці займається у столиці разом зі збірною України під керівництвом знаменитої Ірини Дерюгіної.

— У столиці більше шансів, ніж у Вінниці, потрапити до збірної України. Я завжди туди мріяла увійти. Поки що я в резерві збірної. Спортотом займаюся практично весь вільний час. Адаже ще навчаюся у коледжі, — продовжує спортсменка.

Лейла Юсіфзаде бере приклад з українських олімпійських чемпіонів. Особливо їй подобається Ганна Безсонова.

Дівчина радіє, що її визнали найкращою гімнасткою року в області. Водночас Лейла сподівається, що з часом отримає визнання не тільки на Поділлі.

ДРУЖНИЙ КОЛЕКТИВ ТРЕНЕРІВ

Приз «найкращій спортсменці Калинівської громади» (вона складає реальну конкуренцію об-

Лейла Юсіфзаде цього року здобула бронзові медалі на чемпіонаті і Кубку України. Займається художньою гімнастикою вже 12 років і мріє потрапити на Олімпійські ігри

ласному центру) вручили Вікторії Новожилової (2009 р.н.). За високі результати на чемпіонатах України нагородили Злату Малоговець (2012 р.н.), Злату Величко (2011 р.н.) і Дар'ю Палагно (2010 р.н.). Найкращою за програмою кандидатів у майстри спорту України стала Соломія Чирка, за програмою майстрів спорту — Вікторія Липницька.

Соломія Чирка тренується у вінницькому клубі «Elite». Її тренер Дар'я Чернякевич розповіла, що дівчина показала високий результат серед кандидатів у майстри спорту на чемпіонаті України, хоча й не потрапила до числа призерів.

— За останні роки рівень вінницької художньої гімнастики суттєво зріс. Це завдяки тому,

що маємо дружний колектив тренерів, які спільними зусиллями намагаються досягати результатів, — сказала Дар'я Чернякевич.

ЗМАГАННЯ ІЗ ЛІХТАРИКАМИ

Президент обласної федерації художньої гімнастики Ганна Миргородська відзначила, що в цьому році, незважаючи на війну, все ж пройшли чемпіонати і Кубки України. Час від часу виникали безпрецедентні ситуації, які демонстрували незламність нашого народу.

— Одного разу під час змагання в Ужгороді вимкнули світло. Але всі глядачі запалили ліхтарики на телефонах і за їхньою допомогою вдалося завершити змагання! — розповіла Ганна Миргородська.

Вдесяте виграли хокейний чемпіонат

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

У Львовому клубі фінішував 15-й відкритий чемпіонат Вінниці з хокею з шайбою. Ці змагання розпочалися до війни, а після піврічної перерви поновилися у жовтні.

На початку стартували шість команд, але клуб із Хмельницького через військовий стан не зміг продовжити виступи. Тому чемпіонат було переформатовано. Учасники зіграли за коловою системою, після чого пройшли серії плей-офф (до двох перемог).

В одній із півфінальних серій «Маяк» досить легко переіграв «Мегаполіс» — 7:2 і 11:1. В іншій «Арсенал» здолав «Діадему» у трьох матчах — 5:3, 2:6 і 3:2.

У фіналі зустрілися найсильніші колективи. «Маяк» у першій грі переміг «Арсенал» із рахунком 5:2. Другий матч виявився більш рівним — 3:2. «Арсенальці» наприкінці звели відставання у рахунку до мінімуму та до останніх секунд боролися за нічийний результат. Все ж «Маяк» зміг встояти і вдесяте став чемпіоном Вінниці!

Гравець «Арсеналу» Кирило Бойко, 46 років, розповів, що його колектив — ветеранський. Серед гравців є лише студент, інші — працюючі.

— Торік ми посіли третє місце. Цього разу піднялися на сходинку вище. Тож результатом задоволені. Трохи забракло, аби здобути золото. У другому матчі проти «Маяка» грали краще, ніж у першому. До змагань готувалися регулярно, тричі на тиждень. Тепер я планую в складі збірної області взяти участь у ветеранському чемпіонаті України, — сказав Кирило Бойко.

— Суперники були добре налаштовані на вирішальну серію. Все ж ми змогли зібратися і виграти два матчі поспіль, — сказав гравець команди «Маяк» і водночас голова федерації хокею Вінницької області Володимир Давидюк.

За його словами, в січні у Вінниці планується проведення матчів вищої ліги чемпіонату України серед чоловіків. Бо в нашому місті зараз базується команда «Берсерки» (Харків), яка бере участь

Радість чемпіонів. «Маяк» вдесяте став чемпіоном Вінниці

у цьому престижному змаганні. Також після нового року заплановано почати новий відкритий чемпіонат міста.

Під час урочистого нагородження були вручені не лише командні призи, але й особисті. Найкращим нападником чемпіонату став Віктор Марущак («Маяк»), захисником — Ігор Назаров («Арсенал»), воротарем — Сергій Студинський («Арсенал»), бомбардиром — Ігор Іванік («Маяк»).

Разом із Володимиром Давидю-

ком нагородження проводив керівник молодіжної хокейної ліги області Артем Іноземцев. Він назвав фінальну серію видовишною, адже боротьба у ній була конкурентною.

— У чемпіонаті Вінниці в складі кожної з команд був лише один молодий гравець (до 20 років). Адаже ми окремо проводимо міську молодіжну хокейну лігу. В той самий час ветерани демонструють молоді жагу до перемоги. І таким чином мотивують молодих хокеїстів, — сказав Артем Іноземцев.

КОРОТКО

Новий керманіч важкоатлетів

■ На базі «Колоса» проішла зустріч спортивного активу з новообраним головою обласної федерації важкої атлетики Олександром Кошелєвим. Він розповів, що є агропідприємцем, але із потребами спортсменів добре знайомий. Бо є кандидатом у майстри з плавання.

Олександр Кошелєв каже, що для справжнього чоловіка сила — це одна із найголовніших якостей. А заняття зі штангою сприяють у цьому.

— На посаді президента федерації перш за все ставлю за мету покращення умов тренування важкоатлетів. Хочу, щоби вони займалися на сучасному інвентарі. Також докладу усіх зусиль, щоб підтримати провідних атлетів Вінниччини, — сказав Олександр Кошелєв.

Старший тренер збірної області Костянтин Соцков додав, що оновлена федерація важкої атлетики звертатиме увагу на спорт найвищих досягнень і роботу із перспективною зміною. Водночас підтримуватиме дорослих майстрів, що вони не поспішали завершувати кар'єру, а слугували прикладом для молоді. Йшла мова про підтримку славних традицій важкоатлетичного спорту на Вінниччині, які заснували рекордсмени світу Анатолій Житецький, Сергій Дідик та інші легенди.

Підсумки у боксі

■ У Вінниці відбулося засідання обласної федерації боксу. Організував зустріч її президент Олег Алекса. Також були присутні голова міського спорткомітету Сергій Краєвський, начальник обласного управління спорту Сергій Чернявський та інші спорторганізатори. Нагородили десятки провідних тренерів, боксерів, ветеранів спорту.

Олег Алекса зауважив, що 2022 рік почався смертю видатного тренера Едуарда Михайлова, а продовжився повномасштабним російським вторгненням. Деякі представники боксерської спільноти пішли на фронт, серед яких заступник голови міського спорткомітету Роман Семчук. Тому на першому етапі війни обласна федерація була більше зайнята не спортивною роботою, а допомогою ЗСУ. Водночас за допомоги влади найкращі вінницькі боксери протягом року змогли взяти участь у всіх міжнародних змаганнях, де планували, і здобули там низку нагород.

ДЛЯ ВОЇНІВ НАРІЗАЛИ ТОННУ «ОЛІВ'Є» З КОВБАСОЮ З ТУЛЬЧИНА

Про війну і «зірковий патруль» ■

Від початку повномасштабної війни Арсен Мірзоян із друзями-волонтерами передав на фронт понад 1000 автівок. Під час концерту у Вінниці розказав про пісні, які написав за цей рік, та поділився, що насправді його знаменитий хіт «Вінні-Пух» герої 95-ї бригади сприймають із особливим підтекстом. У фінальні дні перед Новим роком співак взяв до рук ножа і разом із дружиною і тещею — Тонею та Ніною Матвієнко — долучився до кулінарного батальйону, який дев'ятий рік поспіль радує захисників тоннами «Салату для солдата» до свят

Арсен Мірзоян з дружиною Тонею і тещею Ніною Матвієнко долучились до проекту «Салат для солдат-9». Артисти розповідають: «Всього у рамках цього проекту вирушать 17 автівок і 10 тонн салату, щоб подарувати нашим героям радість та позитив»

ВАЛЕНТИНА КИРИЛЬЧУК, RIA,
(096)3145155

— Об'єднуючись, ми перемагаємо! Разом із Арсеном та мамою сьогодні долучилися до багаторічного проекту «Салат для солдат-9», заснованого волонтером Юрієм Тирою та його командою. Нарізали тонну інгредієнтів для новорічного салату «Олів'є» нашим захисникам та захисницям. Всього у рамках цього проекту вирушать 17 автівок і 10 тонн салату, щоб подарувати нашим героям радість та позитив, — поділилась світлинами Тоня Матвієнко.

«Салат для солдат» — за час російсько-української війни вже дев'ята за рахунком акція, яку щороку перед святами проводять волонтери на чолі з Юрієм Тирою. — Це мій друг Микола Миколайович. Коли місяць тому я мріяв про тонну «Салату для Солдат-9», він сам подзвонив та спокійним голосом сказав: «Я привезу тобі сам особисто тонну ковбаси». Сьогодні ми обійнялися та розвантажили втроях цю саму тонну. Я не бачив на власні очі єврея з лопатою, але з ящиками ковбаси після інсульту бачив та ніколи не забуду. До сліз, обійняв міцно

та мав честь потиснути руку, — ділиться Юрій Тира. — Десять тонн «Олів'є» буде на сто відсотків! Щиро дякую за традиційну ковбасу з Тульчина, тепер точно вистачить — дякую куму Віктору Бронюку за небайдужість та допомогу від широкого серця. Багато ще кому буду дякувати, але зараз за ковбасу.

ЯСКРАВІЙ КОНЦЕРТ У ВІННИЦІ

Разом із Юрієм Тирою Арсен Мірзоян, як справжній патріот, активно займається волонтерством ще з 2014 року. І лише за ці місяці повномасштабної війни передав захисникам на передову просто вражаючу кількість автівок — понад 1000 авто!

— Я заправив повний бак бензину вже після другого вибуху. Стояв на пагорбі і дивився, як прокидається місто. Дивний стан: очі бачать, вуха чують, а розум відмовляється у це вірити. Сюр якийсь! Своїх дівчат треба було рятувати, міркував, коли і куди я їх повезу, — згадує свої відчуття у жахливий ранок 24 лютого Арсен Мірзоян. — Коли повернувся у Київ, ми з Олександром Положинським примкнули до одного з підрозділів. Нам видали зброю і набої. І так днів 10 ми сиділи на позиції — була загроза висадки десанту... А потім активно пристав до волонтерської

справи, ми із друзями почали приганяти автівки. Підтримувати одне одного і тримати стрій — головне сьогодні. Як би не віддалявся від нас фронт, не треба забувати, що війна триває, і кожен день треба робити все, аби наблизити нашу перемогу.

У грудні Арсен Мірзоян провів тур Україною, завдяки якому також зумів закумулявати і передати потужну суму для підтримки

«Говорячи про найцінніше, я такий термін використовував: «базові цінності». Звучить не дуже, та це напрочуд ємна фраза»

ЗСУ. Зокрема, у Вінниці співака настільки чекали, що концертів було аж два! І вони були настільки яскравими, що стали одними з найкращих виступів взагалі за 2022 рік у місті.

Зі своєю командою Арсен Мірзоян підготував фантастичної краси світлове шоу й відеопроєкції та вразив глядачів багатьма прем'єрами і щирими розповідями-одкровеннями.

ПРО НОВІ ПІСНІ І НАЙВАЖЧІ МОМЕНТИ ВІЙНИ

Споконвічно концерти туру Арсен Мірзоян готував до виходу свого нового, вже шостого за рахунком, альбому «Монархія». Та, каже співак, зважаючи на війну, зараз багато пісень сприймаються зовсім по-іншому.

— Декілька пісень із цього альбому ми вже не виконуємо, адже вони втратили свою актуальність. На щастя, втратили свою актуальність! — говорить Арсен Мірзоян. — А багато пісень навпаки — я вже сприймаю інакше. Зокрема, веселу й бадьору «Твій день» сьогодні співаю вже зі своїм підтекстом. Там є такі рядки: «Збирати кеш для нової машини. До речі, час уже міняти шини...» Точно так у мене зараз і у житті, саме такі повідомлення приходять: «Сеня, треба бус!», «Сеня, треба джип!», «Вже резину треба міняти...»

Першою піснею, яку Арсен Мірзоян написав після 24 лютого, стала прониклива «Моя країна». Співак каже: перший час такий стан був, що насправді ні гітару не хотілося у руки брати, ні музику слухати, тим паче, що нагальних питань було чимало.

— Як все це почалося, так сталося, що свого друга Сашка Положинського я одразу затягнув у Київ. Він у ТРО хотів записатися, а я кажу: «Саня, все готово! Є спецпідрозділ, є вже зброя, все є — просто приїжджай!» — згадує Арсен Мірзоян. — У мене були друзі, які постійно писали в групу: «Дайте мені «Джавелін»! Я от зараз піду...» А я завжди вислав фотографії, як Сашко Положинський несе мішок картоплі, і казав, що ось є хлопечко, який теж не проти «Джавелін» в руки взяти, але носить картоплю... (усміхається) Тоді були різні проблеми й різні потреби, які треба було вирішувати. Що ми й робили. Тож нас із Положинським у Києві називали «зірковий патруль ТРО». А найстрашніше, з чим тоді довелося стикатися — це евакуація. Коли

фронт на Київщині зупинився річкою Ірпінь і все, що тоді відбувалося — саме на дорозі життя...

Ті емоції Арсен Мірзоян описав у своїй другій за час повномасштабного вторгнення пісні «Вальс Ірпінь», кожна стрічка і кожне слово якої торкаються найтонших струн душі.

«ЗАРАЗ МАЄМО ЧАС, ЩОБ ПОМІРКУВАТИ»

— Говорячи про найцінніше, я завжди такий суворий термін використовував — «базові цінності». Звучить не дуже, але насправді це напрочуд ємка і зрозуміла фраза, — каже Арсен Мірзоян. — От коли мою пісню «Вінні-Пух» співають снайпери 95-ї бригади, у них свій підтекст до цієї пісні. Але, як для базових цінностей, бажано цю пісню без підтекстів сприймати (усміхається). Маємо всі зараз час, щоб багато над чим поміркувати. От ми з Положинським, коли сиділи на позиціях вночі, багато спілкувалися про все, що відбувається зараз. Спостерігаючи за всім, я дивувався: ого, як то всі артисти одразу співати українською почали! Спочатку думка: а де ви, падло, були вісім років? Але Положинський, як мудра людина, мене переконав. Він каже: «Слухай, яка вже різниця? Чи пристосовуються, чи що вони там роблять — у нас є картинка для всього світу. Мистецтво — обличчя нації і зараз ця картинка відповідає тому, чого ми прагнемо всі ці вісім років». Без цих риторичних питань до Мінкульту і до всіх цих продюсерів, які зараз викручуються, що вони такі «невинні», що ринок чи що там іше їм диктувало умови. У будь-якому випадку: хай квітне українська мова! Ми маємо розуміти, за що зараз йде боротьба. Тому на біс зараз на концертах я виконую пісню про Херсон. Україна!..

— Понад усе! — гучно усією залою, підхопили на концерті вінничани, бо знаємо, що дійсно найцінніше.

Про першу поїздку у звільнений Херсон

Після звільнення частини Херсону Арсен Мірзоян презентував неймовірну пісню, яку присвятив незламним херсонцям і всім українцям у містах, які ще чекають деокупації.

— Коли ми приїхали у Херсон, 9 місяців окупації дуже відчувалися. Ти бачиш, як тебе зустрічають люди — і це просто... Вразила одна бабулька, яка так вчепилася у нашого товариша зі слъозами: «Хлопці, ви ж нас більше не покидайте. Обіцяйте!» Це взагалі важко описати... Ця емоція першого враження дуже складна. І навіть коли до нашого звукорежисера Антона Тіліса підійшов кореспондент ВВС і спитав: «Що ви відчуваєте?» — Антон відповів, що давай я тобі завтра на це питання відповім, —

говорить Арсен Мірзоян. — Із цієї всієї картини також запам'яталося, як коли ми заїжджали, побачили ціле поле болгарського перцю. Зупинилися, а нам десантура кричить: «Хлопці, не треба. Там замінено!» А Степанович, товариш наш, каже: «А я от хочу відео, як біжу по цьому полю і рву перці». І потім вже в соцмережах з'явилося це відео під назвою «Цивільне розмінування» (усміхається). А коли ми заїхали в Чорнобаївку, аби подивитися, як там що відбувалося, побачили купу залишених речей. Коли вороги тікали, навіть не встигали замінувати.

Боже, чого там тільки не було?! «воронєжская закуска», напій шипучий «бодрячий» — нагребли вони там нормально! І все

це полишили. Були цілі кімнати ще геть не розпакованих речей. Я навіть там знайшов інгалятор — новий, гарний — і одразу його передав у шпиталь. Діло-річ — знадобиться! А у самому Херсоні вразило, що всі наші військові були без шевронів — на radoсах від звільнення діти все порозбирали. Хто з якого бату — нічого не видно — бійці все дітям роздали. Співали пісень тоді багато, навіть ті, які я ніколи не співав. Але доводилось брати в руки гітару і співати. І ще пам'ятаю, як ми виїжджали і бачили білборд «росія здесь навсегда» — і поруч такий малий шкет із шкребок у руках. Здирає його і нам махає, типу: «Пока, пацани! Приїжджайте ще!»

АНЕКДОТИ

Є люди, які несуть у собі щастя. Коли ці люди поруч, все ніби стає яскравим і барвистим. Але моя дружина їх називає алкашами!

Купив курс, по якому англійську мову вивчають уві сні. Але дружина вигнала викладачку з нашого ліжка.

З одного боку, в гості без пляшки не підеш. А з іншого — якщо в тебе є пляшка, то на холеру в гості пертись?

Кажуть, що у геніїв у будинку має бути безлад. Дивлюсь на свою дитину і гордість розпирає! Ейнштейна виховано!..

— Алло, це лінія допомоги алкоголікам?
— Так.
— Підкажіть, як зробити мохіто!

— Куме, ваш пес з їв мою курку!
— Добре, куме, що сказали!
Не буду вже їсти йому давати!..

— Кохана, давай миритися. Вибач мене, я був неправий.
— Стоп! Не їж! Я приготую щось інше!

— Тату, а правда, що в Індії чоловік до шлюбу не знає, хто його дружина?
Тато, зітхаючи:
— Та виходить, що у нас теж так!..

Галька зрозуміла, що шуба не норкова, коли пішов мокрий сніг і засмерділо цапом.

Невістка свекрусі:
— Мамо, чому ви стоїте біля відкритого вікна?
— Та ось думаю: стрибнути чи закрити!..

— Стрибайте, я закрию!

— Кумо, а ти знаєш, що я коханка твого чоловіка?
— А мій брехун сказав, що вона молода і красива!

— Лікарю, скільки разів на тиждень у моєму віці можна займатися сексом?
— Два рази в неділю.
— Добре, у неділю два рази...
А в будній день скільки?

Зранку роблю зарядку — нахилиюсь долонями до підлоги!..

Прокидається дружина й каже: «Не треба поклонів. Можна просто — Доброго ранку, принцесо!»

Отак після 25 років шлюбу намагаєшся організувати романтику, запалиш свічки... Прийде він і питає: «Хто вмер?»

Вечорами Мальвіна любила дивитися одним оком на зоряне небо та гадувати той незабутній поцілунок Буратіно.

— Галю, а чого твій Василько так кричить???

— Та зуби лізуть...
— Які зуби, йому ж за 50?!
— Вставні! Вчора проковтнув...

Петрович впустив собі на ногу чавунну батарею і признався, що вступає у статеві стосунки з цією батареєю, з директором заводу і, власне, з самим заводом!..

Диспетчер швидкої по телефону:
— ...висловлюйтесь зрозуміліше!!!
«Йо**вся» — це вправ чи збожеволів?

Священик іде вулицею, назустріч іде дуже п'яний чоловік.
— Сину мій, боюсь, що ми з тобою в раю не зустрінемось.
— А що ж ви такого натворили, отче?

Коли дружина запитує: «Що хочеш на вечерю?», я ніколи не гадаю.

— Тату, звідки ми взялися?
— Нас Бог створив...
— А мама сказала, що ми походимо від мавп...
— Ну мама про своїх родичів розповідає, я про своїх!

Допоможіть знайти чоловіка! Дуже зляканий і збентежений... Волосся сиве, одягнений в сині труси, сірий пуховик і чорну шкарпетку... Одним словом, в чому встиг, курва, в тому і вітік!

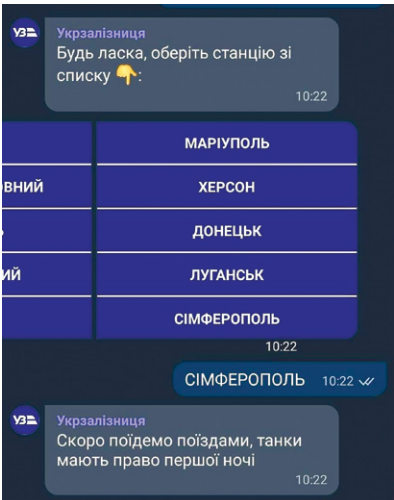
Молитва для матерів школярів:
— Господи, дай мені сили зробити уроки з дитиною! І при цьому залишитися люблячою матусею, культурною жінкою і адекватною сусідкою.

— Чудовисько! Я прийшов битися з тобою і звільнити принцесу!
— Але я і є принцеса!
— М-да! Незручно вийшло!..

РІЗДВЯНЕ ВОРОЖІННЯ 20 хвилин

Перші три слова, які ви побачите, чекатимуть вас у новому році

О Р М Н Ч Е З А Г В Ї У П Т У
А К О Р І П Е Р Е М О Г А Г Е
М Р Д І В Я У З Ч Н Т Г К О Т
У И П М Н Т С В І Т Л О Ч В З
Б М И Р А Г В К Л З Т Ч О І Н
К А Т І О Р О Х М О Р Е Н Д Т
М Е Г Я І Т Ь З Ч К Л Н Т П А
Щ О М Е Т К О Х А Н Н Я С У Ч
Д І Т И К Й Д О Р О Г А У С К
У К Р А Ї Н А Б Г О Р И Ь Т Е
М Г Е Н Е Р А Т О Р Е Ц Ч К У
У С К Р А Д І С Т Ь З Х И А Ж

ПОГОДА У ВІННИЦІ

	GISMETEO	SINOPTIK	METEO.UA
СЕРЕДА 4.01	+3 0	+1 -1	+2 -3
ЧЕТВЕР 5.01	+3 -1	+4 -2	+3 -2
П'ЯТНИЦЯ 6.01	+4 0	+3 -1	+5 -1
СУБОТА 7.01	+6 +1	+10 +4	+6 +2
НЕДІЛЯ 8.01	+8 +2	+9 +3	+9 +3
ПОНЕДІЛОК 9.01	+7 +1	+6 +3	+9 +3
ВІВТОРОК 10.01	+10 +5	+3 +2	+11 +7

ГОРОСКОП

ОВЕН
Спробуйте дещо скоригувати свій стиль спілкування та пріоритети, поміняйте оточення. Зірки радять вам провести цей святковий тиждень у новій приємній компанії, забути про турботи та проблеми і гарненько повеселитися.

ТЕЛЕЦЬ
Вас може очікувати успіх у професійній сфері та бізнесі. Втім для цього вам, схоже, доведеться багато працювати. До кінця тижня постарайтеся звільнити якомога більше часу, щоб надихнутись і відпочити.

БЛИЗНЮКИ
Зірки обіцяють вам романтичну зустріч коханої людини, яка готова вас радувати, смішити та надихати. Також на вас чекає весела компанія друзів та відмінний початок нового року.

РАК
Якщо ви придушите зайвий скептицизм і надмірну розсудливість, справи підуть на лад, і ви зустрінете перший тиждень року у відмінному настрої. Більше прислухайтесь до голосу своєї інтуїції.

ЛЕВ
Займіться духовним розвитком та самоосвітою. Вас можуть зацікавити нові ідеї та люди. Наприкінці тижня на вас може чекати зустріч зі старими друзями. Непогано було б зробити їм якісь приємні подарунки.

ДІВА
На початку тижня на вас може власти чимало турбот. Але чим більше безкорисливої підтримки ви надасте нужденним, тим позитивнішими будуть зміни у вашому житті.

ТЕРЕЗИ
У вашому житті настає новий етап, тому не бійтеся щось змінювати і ви отримаєте чудовий подарунок. Будьте настільки ж практичні. Ваша мрія вимагатиме від вас серйозних зусиль щодо її втілення в життя.

СКОРПІОН
Усі ваші проєкти та справи цього тижня будуть успішними. На початку тижня можлива важлива подорож, що відкриває нові перспективи. Впевненість у своїх силах дозволить вам досягти бажаного.

СТРІЛЕЦЬ
Забарвленню цього тижня позаздрить будь-яка зебра. Втім, світлих смуг буде значно більше, ніж чорних. Подолати проблеми першого тижня нового року вам допоможе творчий потенціал, особливо, якщо ви не посоромитесь його проявити.

КОЗЕРІГ
Не хешуйте дрібницями, вирішення начебто незначних питань може дати несподіваний позитивний результат. Вам треба все заздалегідь підготувати та організувати, інакше буде хаос.

ВОДОЛІЙ
Активно рухайтесь до наміченої мети, партнери допоможуть та підтримають вас. Цей тиждень сприятливий для важливих змін у житті. Тільки не беріться за кілька справ відразу, ця ноша може виявитися вам не під силу.

РИБИ
Цього тижня вам доведеться розбиратися з паперами, документами та іншими нудними, але необхідними речами. Ви можете відчути нестабільність, відчуєте, що вами незадоволені, але причину цьому знайдете не відразу.